

e-UT 03.02.33:20xx

Jogszabályi véleményezésre (2023. május 25.)

KÖZFORGALMÚ VÁRAKOZÓHELYEK
KIALAKÍTÁSA FELSZÍNE
ÉS KÖZFORGALMÚ GARÁZSOKBAN

Jogszabályi véleményezésre (2023. május 25.)

Az ütügyi műszaki előírások kidolgozására, kiadására és közzétételére vonatkozó szabályokról szóló, 16/2017. (V. 25.) NFM rendelet 7. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az **Ütügyi Műszaki Szabályozási Bizottság a(z) xx/202x. (xx. xx.) számú határozattal** a Koordináló szerv által előkészített

**KÖZFORGALMÚ VÁRAKOZÓHELYEK KIALAKÍTÁSA FELSZÍNE
ÉS KÖZFORGALMÚ GARÁZSOKBAN** című,
e-UT 03.02.33 számú

ütügyi műszaki előírást elfogadta.

Ez az ütügyi műszaki előírás **202x. xxx 15-én** lép hatályba.

Az e-UT 03.02.33:202x Közforgalmú várakozóhelyek kialakítása felszínen és közforgalmú garázsokban című ütügyi műszaki előírás hatálybalépésével egyidejűleg az

- e-UT 03.02.31:2005 A parkolási létesítmények geometriai tervezése (A KTSZ kiegészítése)

című ütügyi műszaki előírás hatályát veszti azzal, hogy az e-UT 03.02.33:202x számú ütügyi műszaki előírás hatálybalépését megelőzően a közút építetője vagy kezelője által megkötött szerződések esetében **202x. xx 15-ig** alkalmazhatóak. Az alkalmazás feltétele a közút építetőjének vagy kezelőjének erre irányuló nyilatkozata, amit a vonatkozó dokumentumokban meg kell hivatkozni.

Koordináló szerv: Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Tartalom

1. ALKALMAZÁSI TERÜLET	4
2. SZAKKIFEJEZÉSEK ÉS MEGHATÁROZÁSUK	4
3. PARKOLÁSI LÉTESÍTMÉNYEK	7
4. ÁLTALÁNOS ELVÁRÁSOK A PARKOLÁSI LÉTESÍTMÉNYEKSEL KAPCSOLATBAN.....	9
4.1. Közterületi várakozóhelyek.....	9
4.2. Garázsokban létesített várakozóhelyek.....	9
5. TERVEZÉSI JÁRMŰMÉRETEK	10
6. KÉTKERESKŰ MOTOROS JÁRMŰVEK VÁRAKOZÓHELYÉNEK KIALAKÍTÁSA.....	11
6.1. Felállási módok	11
6.2. Motorkerékpár-várakozóhelyek méretei.....	11
7. SZEMÉLYGÉPKOCSI-VÁRAKOZÓHELYEK KIALAKÍTÁSA	12
7.1. Felállási módok	12
7.2. Személygépkocsi-várakozóhelyek és közlekedési folyosók méretei.....	12
7.3. Akadálymentes várakozóhelyek	14
7.4. Személygépkocsik várakozóhelyeinek kijelölése utakon.....	14
7.5. Várakozóhelyek kialakítása a berendezési vagy zöldsávban.....	17
7.6. Parkolóállások kialakítása parkolótereken és garázsokban.....	19
7.6.1. Külső kapcsolatok	19
7.6.2. Közlekedőutak	19
7.6.3. Közlekedési folyosók.....	21
7.6.4. Parkolóterek kialakításának sajátosságai.....	21
7.6.5. Garázsok kialakításának sajátosságai	22
7.6.6. Be- és kiléptető kapuk	26
7.7. A várakozóhelyek és a parkolási létesítmények közötti jelzésrendszere.....	28
7.7.1. Parkolóterek és garázsok külső jelzésrendszere	28
7.7.2. Parkolóterek és garázsok belső jelzésrendszere	28
8. TEHERGÉPKOCSI-, AUTÓBUSZ- ÉS JÁRMŰSZERELVÉNY-VÁRAKOZÓHELYEK KIALAKÍTÁSA	29
8.1. Tehergépkocsi, autóbusz és járműszerelvény tervezési járműmérete	29
8.2. Felállási módok	30
8.3. Tehergépkocsi-, járműszerelvény- és autóbusz-várakozóhelyek és a közlekedési folyosók méretei.....	30
9. P+R PARKOLÓK ÉS PIHENŐHELYEK VÁRAKOZÓHELYEINEK KIALAKÍTÁSA	32
A szövegben említett magyar nemzeti szabványok, útügyi műszaki előírások és jogszabályok	33
ÁBRAJEGYZÉK.....	35
TÁBLÁZATJEGYZÉK	36

1. ALKALMAZÁSI TERÜLET

Jelen útügyi műszaki előírás – a továbbiakban előírás – a közterületeken és a közforgalom elől el nem zárt magánterületeken létesítendő várakozóhelyek, valamint a közcélra megnyitott parkolóházak és mélygarázsok kialakítására vonatkozó előírásokat tartalmazza.

- Új létesítmények, rekonstrukciók tervezése során jelen előírás kötelezően alkalmazandó.
- Meglévő létesítmények felújítása, a forgalmi rend módosítása során, az esetlegesen fennálló korlátozó környezeti körülmények esetében törekedni kell a jelen előírásban foglaltak alkalmazására.
- Magánhasználatú várakozóhelyek és garázsok kialakításakor jelen előírás ajánlásként szolgál. A magánhasználatú garázsok esetében a jelen előírásban meghatározott kööttségeket a biztonságos üzem megtartása mértékéig ajánlott betartani.

A fentiek miatt a jelen előírásban szereplő paraméterek az OTÉK építmények gépjárműtároló helyiségére vonatkozó előírásaitól esetenként jelentősen eltérnek, a tömeges használat és a megváltozott járműállomány igényeinek érvényesülése érdekében. Jelen előírás kiemelt szempontként kezeli a közforgalmú garázsok biztonságos és folyamatos üzemét, használhatóságát.

Jelen előírás nem tartalmazza a más útügyi műszaki előírásokban már szabályozott mikromobilitási eszközök és kerékpárok várakozásával, illetve a P+R és B+R várakozóhelyekkel kapcsolatos kérdéseket.

Továbbá, jelen előírás a mozgásában korlátozott személyt szállító jármű várakozóhelyének kialakítására csak a gyakorlatban általánosan alkalmazott eseteket tartalmazza, egyéb esetekben az Egyenlő eséllyel hozzáférhető és használható épített környezet című, MSZ EN 17 210 számú, nem kötelezően alkalmazandó szabvány nyújthat iránymutatást.

2. SZAKKIFEJEZÉSEK ÉS MEGHATÁROZÁSUK

2.1. Akadálymentes várakozóhely

A mozgásában korlátozott személyek várakozását segítő módon megnövelt méretű várakozóhely.

2.2. Be- és kiléptető kapuk

A garázsba való bejutást, illetve távozást biztosító, ellenőrzést szolgáló áteresztő pontok.

2.3. Be- és kijárat pont

A telekhatáron lévő, a garázsokba való bejutást, illetve onnan kijutást biztosító pont.

2.4. Belmagasság

Az a magasság, amelyen belül a járművek akadálytalan közlekedése biztosított

2.5. Biztonsági sáv

A szögben kialakított várakozóhelyeknél a közlekedési folyosó és a jármű elhelyezésére szolgáló kijelölt terület közötti távolság.

2.6. Családos várakozóhely

A gyermekkel utazó családok nagyobb helyigényét biztosító várakozóhely

2.7. Díjköteles várakozóhely

A díjfizetés ellenében igénybe vehető várakozóhely.

2.8. Elválasztó sáv

A forgalmi irányok fizikai elválasztására szolgáló sáv.

2.9. Garázs

A személygépkocsik különböző időtartamú elhelyezésére szolgáló építmény.

2.10. Gyalogos folyosó

A parkolótereken és garázsokban lévő közlekedő folyosón belül a gyalogosok számára burkolati jellel kijelölt sáv.

2.11. Időszakos használatú parkoló

Az év egyes időszakában, vagy egyes alkalmakhoz (tipikusan a sport és turisztikai, kulturális eseményekhez) kötött használatú parkoló.

2.12. Közlekedési folyosó

A parkolótereken és garázsokban a várakozóhelyek megközelítését szolgáló úttest.

2.13. Közlekedési rámpa

A garázsokban az egyes szintek közötti járműmozgást biztosító szerkezeti elem.

2.14. Közlekedőút

A garázsokban a be- és kiléptető kapuk, valamint közlekedési folyosók és rámpák közötti kapcsolatot biztosító úttest

2.15. Mélygarázs

A gépkocsik tárolására szolgáló, nagyjából terepszint alatti építmény.

2.16. Parkolási létesítmény

A járművek tárolására, vagy tartós várakozására szolgáló építmény.

2.17. Mikromobilitási eszköz

A járműnek nem minősülő, környezetbarát közlekedési eszköz.

2.18. Parkolást segítő (szerviz) sáv

A szögben kialakított várakozóhelyeknél a manőver okozta forgalom zavarást csökkenteni hivatott többlétsáv.

2.19. Parkolószint

A garázsokban az emelet fogalom szinonimája.

2.20. Parkolóház

A gépkocsik tárolására szolgáló, nagyjából terepszint feletti építmény.

2.21. Parkolóhely – várakozóhely – parkolóállás

A jármű várakozására (jelzőtáblával, útburkolati jellel, vagy kiépítéssel) kijelölt terület.

2.22. Parkolósáv – várakozósáv

A járművek szegéllyel párhuzamos várakozására kijelölt terület (sáv).

2.23. Parkolótér

A járművek várakozására szolgáló, terepszinten kialakított, legalább egy közlekedési folyosóból álló parkolási létesítmény.

2.24. Pillér

A pontszerű tartószerkezeti elem.

2.25. Rámpa, íves rámpa

A szintek közötti járműmozgást biztosító útpálya.

2.26. Távköz

A tervezési jármű eleje/vége és a várakozóhely vége közötti távolság.

2.27. Tervezési jármű

A meghatározott méretekkal rendelkező jármű, melyet a létesítmények méretezésénél figyelembe kell venni.

2.28. Térköz

A tervezési jármű oldala és a várakozóhely széle közötti távolság.

2.29. Túlfutásgátló

A várakozóhelyre beálló járművek kijelölt felületen túlra haladását megakadályozó, burkolatba épített, legfeljebb 60 mm magas keresztborda.

2.30. Útcsatlakozás

A közút és a parkolótér vagy garázs be- és kijáratánál létesített csomópont.

2.31. Üldözőgörbe

A kanyarodáskor a járművek által igénybe vett terület.

3. PARKOLÁSI LÉTESÍTMÉNYEK

A parkolási létesítmények lehetnek közforgalmúak, valamint közforgalom számára megnyitott, illetve meg nem nyitott magánlétesítmények. A közforgalom számára használható létesítmények kialakítása egységes elvek szerint kell történnjen. (1. ábra)

1. ábra

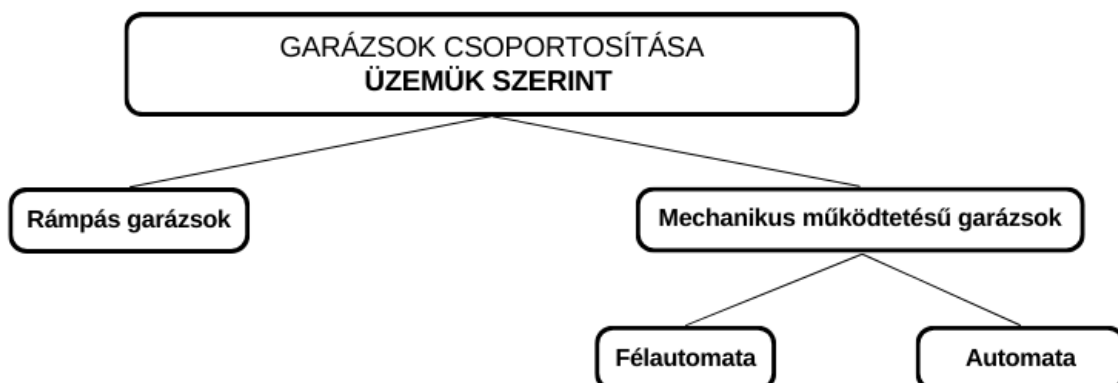
A parkolási létesítmények létesülhetnek a terepszinten, ezek lehetnek a közút területén, az úttest részét jelentő felületen (például várakozósávban), vagy az úthoz önálló torkolattal, torkolatokkal csatlakozó parkolótéren.

A parkolást több szinten biztosító parkolási létesítmények – a továbbiakban építmények – lehetnek a terepszint alatti mélygarázsok, illetve terepszint feletti parkolóházak, parkolólemezek, amelyekre általánosan a garázs megnevezés használható. (2. ábra)

2. ábra

A parkolási építmények lehetnek terepszinten, illetve többszintesek, ez esetben rámpás kialakításúak vagy mechanikus működtetésűek. Jelen előírás kizárólag a rámpás megközelítésű garázsokra vonatkozóan fogalmaz meg előírásokat, mechanikus, félautomata és automata garázsokra nem. Kombinált üzemű (rámpás és liftes) garázsok esetében törekedni kell a jelen előírásban megfogalmazottak érvényre juttatására. (3. ábra)

3. ábra

A járművek rövid és hosszabb idejű várakozására, tartós elhelyezésére létesített parkolóterek/garázsok befogadóképességük alapján három csoportba sorolhatók:

- kis befogadóképességű parkolóterek/garázsok: 50–100 (150) férőhely esetén,
- közepes befogadóképességű parkolóterek/garázsok: 100–500 férőhely esetén,
- nagy befogadóképességű parkolóterek/garázsok: 500 férőhelynél nagyobb befogadó képesség esetén.

Az egyes létesítményekhez biztosítandó várakozóhelyek számát az OTÉK, valamint az érintett helyi önkormányzat rendelete alapján kell meghatározni.

4. ÁLTALÁNOS ELVÁRÁSOK A PARKOLÁSI LÉTESÍTMÉNYEKEL KAPCSOLATBAN

4.1. Közterületi várakozóhelyek

Várakozóhely csak ott alakítható ki, ahol a várakozó járművek a forgalmat nem zavarják, a közút biztonságát nem csökkentik.

A külterületi útszakaszokon várakozóhely csak az úttesttől elválasztott pihenőhelyen alakítható ki.

Belterületen a várakozóhelyek elsősorban a rövid idejű várakozást szolgálják (a belvárosi és lakótelepi beépítettség kivételével), a járművek tárolását nem. A járművek tárolását az ingatlanon belüli, vagy közforgalmú garázsok, illetve P+R parkolók szolgálják.

Belterületen az egyes úthálózati elemeken a várakozás kijelölése tekintetében az e-UT 03.01.11 Közutak tervezése (KTSZ) című útügyi műszaki előírás az irányadó.

Belterületi emelt sebességű utak mentén várakozósáv kijelölése nem javasolt.

Amennyiben a forgalmi sáv és a várakozóhelyek között zöldsáv, vagy gyalogos felület húzódik, akkor a várakozósávot szervízúton kell kialakítani.

Amennyiben az út mentén emelt kerékpársáv van, ott várakozósáv nem alakítható ki.

A várakozóhelyek megközelítését szolgáló útfelületeket szilárd burkolattal kell ellátni és a csapadék helyben szikkasztásáról, elvezetéséről gondoskodni kell.

A közcélú parkolóknak köz-, vagy térvilágítás létesítése szükséges.

Az időszakosan (az évi száz napnál gyakrabban) használt (például: nyári, vagy téli időszakban használt idegenforgalmi célú, sport-, kulturális eseményt, zarándokhelyet kiszolgáló) parkolótereken a közlekedési folyosókat szilárd burkolattal kell ellátni, míg a parkolófelületek lehetnek zúzottkővel fedettek, vagy füvesítettek.

A fenti feltételeket nem biztosító kialakítás esetén a felület várakozóhelyként nem jelölhető ki.

Alkalmi jelleggel (évi száz napnál ritkábban) járműelhelyezésre kijelölt területre jelen előírás nem vonatkozik.

4.2. Garázsokban létesített várakozóhelyek

Garázsok esetében törekedni kell az áttekinthetőséget korlátozó pillérek számának minimalizálására.

A várakozóhelyek mérete azonos a felszíni férőhelyekével. Közforgalmú garázsokban zsákban végződő közlekedési folyosó csak akkor alakítható ki, ha a visszafordulás biztosított.

A garázsok burkolatát csúszásmentes, a sózásnak ellenálló felülettel kell ellátni. A járművekről lecsepegtető csapadékvíz elvezetése érdekében a felületet lejtésben kell kialakítani olyan mértékben, hogy a felületen a víz ne álljon meg.

A gyalogos mozgások biztonságossá tétele érdekében a nagy garázsok esetében a közlekedési folyosók szélesítésével, vagy gyalogos felületek (folyosók) kialakításával kell a liftekhez, lépcsőkhöz jutás biztonságát növelni.

A garázsokban térvilágítás létesítése szükséges, mely időszakos igénybevétel esetén igényvezérelten is működtethető.

5. TERVEZÉSI JÁRMŰMÉRETEK

A parkolási létesítmények tervezése során az 1. táblázat szerinti járműparamétereket ajánlott figyelembe venni.

1. áblázat – Tervezési járműméretek

Járműtípus	Hosszúság	Szélesség	Magasság	Fordulókör átmérője
	m			
Kétkerekű járművek				
Segédmotoros kerékpár	2,00	0,70	Nem releváns adatok	
Motorkerékpár	2,50	1,00		
Személygépkocsi				
S – kicsi	4,00	2,00 (1,80*)	2,00	10,00
M – közepes, vagy általános	5,00	2,00 (1,80*)	2,00	13,00
L – nagy	5,50	2,25	2,00	15,00
Tehergépkocsi				
Kisáruszállító, 3,5 t alatt	6,50	2,20	2,50	15,00
Tehergépkocsi	12,00	2,60	4,00	25,00
Járműszerelvény	16,50	2,60	4,00	25,00
Járműszerelvény (járműszállító)	22,00	2,60	4,00	25,00
Autóbusz				
Szóló autóbusz	15,00	2,60	4,00	25,00
Csuklós autóbusz	18,75	2,60	4,00	25,00

Megjegyzés: * Forgalomcsillapított övezetekben, lakóutcákban és kötött beépítés esetén kivételesen legalább 1,80 m szélességű járműre méretezett várakozóhelyek is kialakíthatók olyan esetben, ha a járművek napi többszöri cserélődése nem jellemző.

6. KÉTKERÉKŰ MOTOROS JÁRMŰVEK VÁRAKOZÓHELYÉNEK KIALAKÍTÁSA

6.1. Felállási módok

Párhuzamos felállás: az úttengellyel párhuzamos felállás alkalmazása a kedvezőtlen helykihasználás miatt nem célszerű,

Ferde felállás: általános esetben az úttengely és a parkolóállás tengelye 45° , vagy 60° közötti szöget zárnak be egymással, ettől eltérőt egyedileg kell méretezni,

Merőleges felállás: az úttengely és a parkolóállás tengelye egymásra merőleges.

Közvetlenül forgalmi sávhoz csatlakozó motorkerékpár-várakozóhely csak akkor alkalmazható, ha az a forgalmat nem akadályozza.

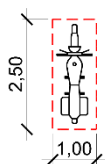
6.2. Motorkerékpár-várakozóhelyek méretei

Segédmotoros kerékpárok számára – a kis méretbeli különbség miatt – külön várakozóhely kijelölése nem indokolt. (4. ábra) (2. táblázat)

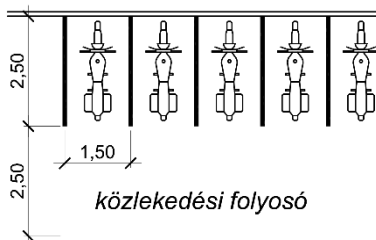
2. táblázat – Motorkerékpár és segédmotoros kerékpár várakozóhelyének méretei

Mód	Szög fok	Jármű		Várakozóhely			Közlekedési folyosó szélessége
		Hosszúság	Szélesség	Teljes mélység	Szélesség	Útpályafronti hossz	
		m					
Merőleges	90	2,50	1,00	2,50	1,50	1,50	2,50
45°-os	45			1,80		2,12	2,00

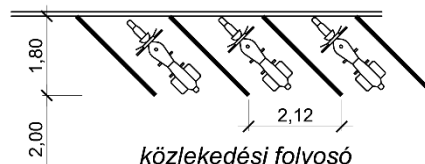
motorkerékpár
tervezési jármű méret

merőleges felállás esetén

45° -os felállás esetén

4. ábra – Motorkerékpár-várakozóhelyek elrendezése (Példa)

7. SZEMÉLYGÉPKOCSI-VÁRAKOZÓHELYEK KIALAKÍTÁSA

7.1. Felállási módok

Párhuzamos felállás: az úttengely és a parkolóállás tengelye párhuzamos,

Ferde felállás: általános esetben az úttengely és a parkolóállás tengelye 45° , vagy 60° közötti szöget zárnak be egymással, ettől eltérőt egyedileg kell méretezni,

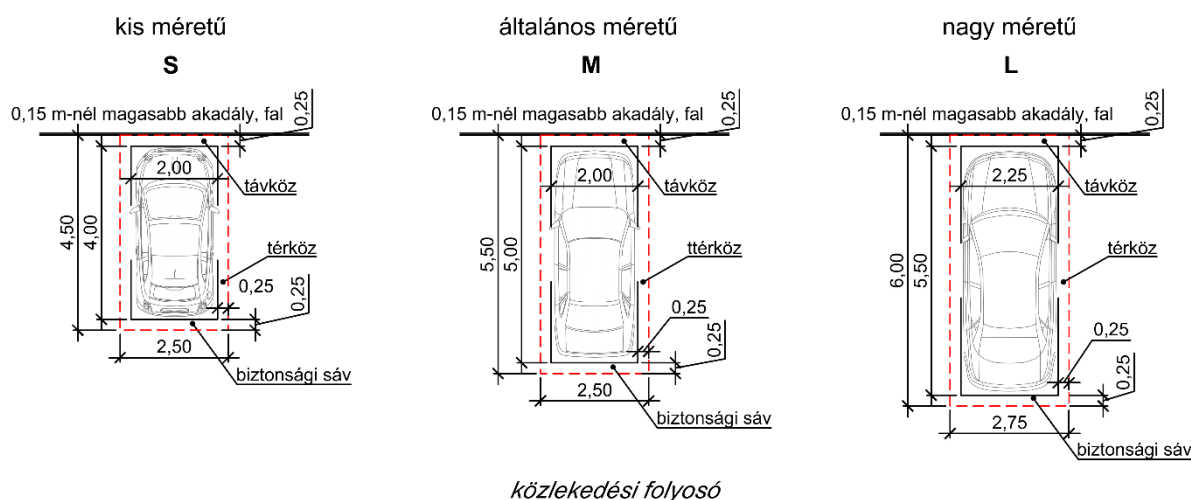
Merőleges felállás: az úttengely és a parkolóállás tengelye egymásra merőleges. Közutak mentén a forgalmat legkevésbé zavaró felállási mód a szegéllyel párhuzamos elrendezés, főutak mentén csak ez a mód alkalmazható a várakozóhelyek kijelölésére.

A forgalom zavarásának csökkentése érdekében ferde és merőleges várakozás esetén parkolást segítő sáv alkalmazható, melynek szélessége megegyezik a közlekedési folyosó méretével. A gazdaságtalan területhasználat miatt ennek alkalmazása nem célszerű.

A várakozósávokat az útsatlakozások előtt és a kijelölt gyalogos-átkelőhelyek közelében, (amennyiben a helyszíni adottságok erre lehetőséget biztosítanak), el kell építeni oly módon, hogy az úttesten való keresztirányú áthaladás rövidebbé és biztonságosabbá váljon a gyalogosok számára.

7.2. Személygépkocsi-várakozóhelyek és közlekedési folyosók méretei

A személygépkocsi-állomány méreteit követve az általános méret (M) mellett a használatban elterjedő kisebb (S) és nagyobb (L) járművek számára alkalmas várakozóhelyek kijelölése is előfordulhat. (3. táblázat, 4. táblázat) Az általánostól eltérő méretű várakozóhelyek alkalmazása elsősorban garázsokban lehet indokolt. (5. ábra)

5. ábra – S, M, L méretű személygépkocsi-várakozóhelyek méretei

3. táblázat – Személygépkocsi-várakozóhelyek minimális méretei

Megnevezés	Jármű hossza	Térköz	Távköz	Biztonsági sáv	Várakozóhely		
					szélessége	hossza	magassága
	m						
S (csak merőleges)	4,00	0,25+0,25	0,25	0,25	2,50	4,50	2,10
M (párhuzamos)	5,00		0,50	0,50	2,50 (2,00*)	6,00	
M (merőleges)			0,25	0,25	2,50	5,50	
L (csak merőleges)	5,50				2,75	6,00	
Mozgáskorlátozott (párhuzamos)	5,00		0,50	1,50	2,50	7,00	
Mozgáskorlátozott (merőleges)		0,25+1,25	0,25	0,25	3,50	5,50	
Családos (csak merőleges)							

Megjegyzés: *Forgalomcsillapított övezetekben, lakóutcákban és kötött beépítés esetén kivételesen legalább 2,00 m szélességű, szegéllyel párhuzamos várakozóhelyek is kialakíthatók.

S – kicsi várakozóhely kivételes esetben és csak közterületen kívül 5%-ban alkalmazható. Az ilyen férőhelyeket a használók számára figyelmeztető jelzéssel kell megjelölni (járműhossz legfeljebb 4,0 m).

4. táblázat – Személygépkocsi-várakozóhelyek és közlekedési folyosók minimális méretei az egyes felállási módokban, M járműméret esetén

Mód	Szög fok	Jármű		Várakozóhely			Közlekedési folyosó szélessége
		hosszú-sága	széles-sége	teljes mély-sége	széles-sége	útpálya-fronti hossza	
		m					
Párhuzamos	0	5,00	2,00	–	2,50 (2,00*)	6,00	3,50 (3,00*)
Merőleges	90			5,50	2,50	2,50	6,00
60°-os	60			6,01		2,89	4,00
45°-os	45			5,66		3,54	3,50

Megjegyzés: *Forgalomcsillapított övezetekben, lakóutcákban, félszigettel védett várakozósávban és kötött beépítés esetén kivételesen legalább 2,00 m szélességű várakozóhelyek is kialakíthatók.

Elektromos töltőhelyek mérete azonos az általános méretű (M) várakozóhelyekével.

Az általánostól eltérő L méretű várakozóhely esetében a járhatóságot vizsgálattal kell igazolni.

7.3. Akadálymentes várakozóhelyek

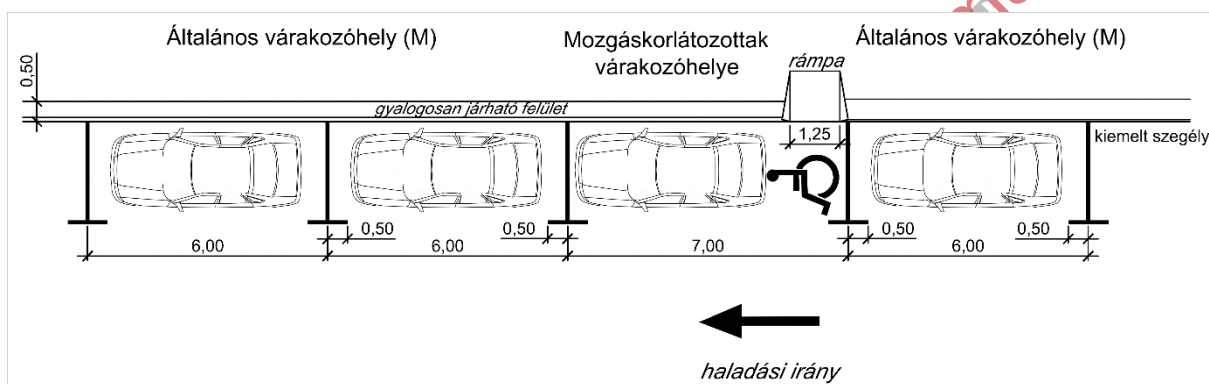
Az akadálymentes várakozóhely mérete szegéllyel párhuzamos elhelyezés esetén 2,50×7,00 m, merőleges és szögben elhelyezett várakozóhely mellett további 1,10 m széles biztonsági felület biztosítandó, ami forgalomtól elzárt felületként is kijelölhető.

Egymás mellett elhelyezett merőleges akadálymentes várakozóhely esetében két férőhely számára közösen is biztosítható az 1,10 m szélességű biztonsági felület.

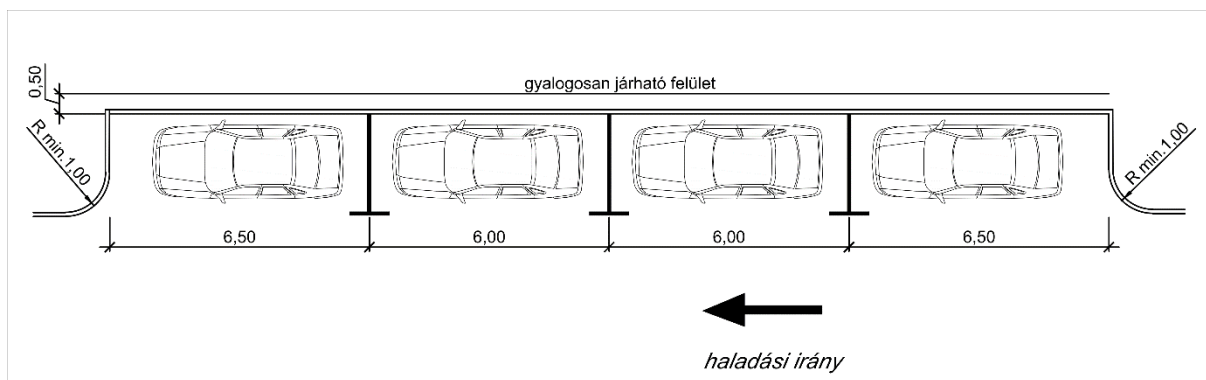
Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a mozgásában korlátozott személyek úttestről a járdára való felhaladását legfeljebb 8%-os hosszsesésű és legalább 1,25 m széles rámpával kell biztosítani.

Amennyiben az akadálymentes várakozóhely mögött kapubehajtó, vagy a gyalogosok áthaladását segítő szegélyszüllyesztés van, a várakozóhely hossza 6,00 méterre csökkenthető.

7.4. Személygépkocsik várakozóhelyeinek kijelölése utakon (6. ábra)

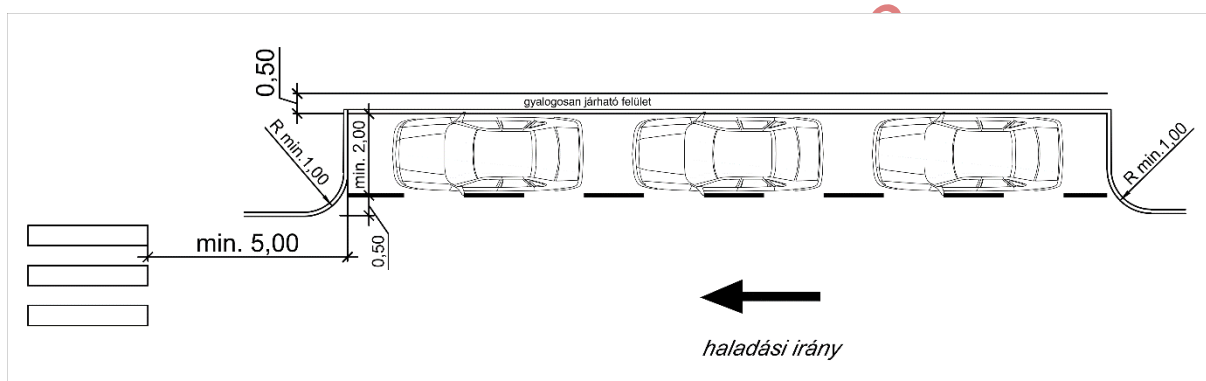

6. ábra –Várakozóhelyek elrendezése szegéllyel párhuzamos felállás és férőhelyenkénti kijelölés esetén (Példa)

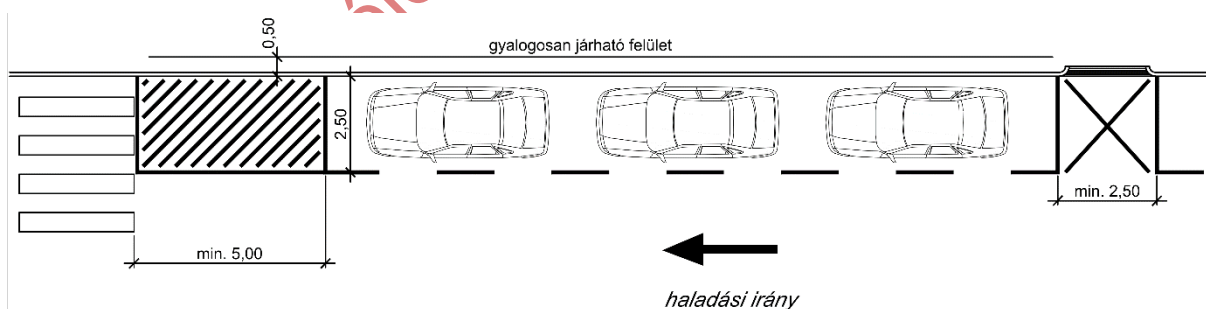

8. ábra – Fél-szigetek között, öbölben elhelyezett várakozósáv kezdetének és végének kialakítása a várakozóhelyek kijelölésével (Példa)

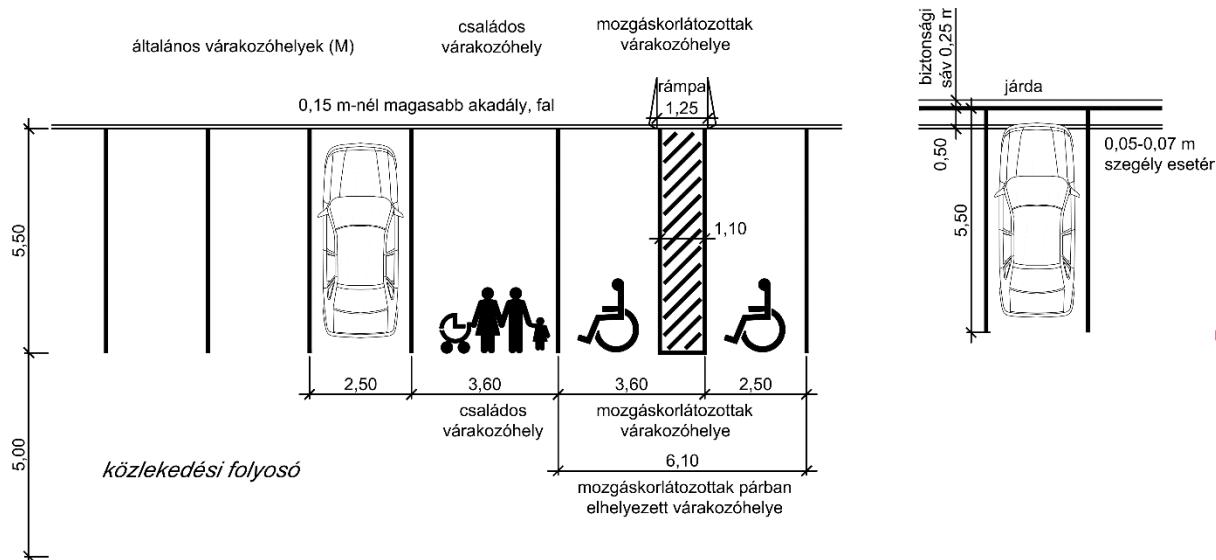
A fél-szigetek között, öbölben elhelyezett várakozósáv szélessége legfeljebb 2,00 méterig csökkenthető. (9. ábra, 10. ábra)

9. ábra – Fél-szigetek között, öbölben elhelyezett várakozósáv kezdetének és végének kialakítása a várakozóhelyek kijelölése nélkül, kijelölt gyalogos-átkelőhely esetén (Példa)

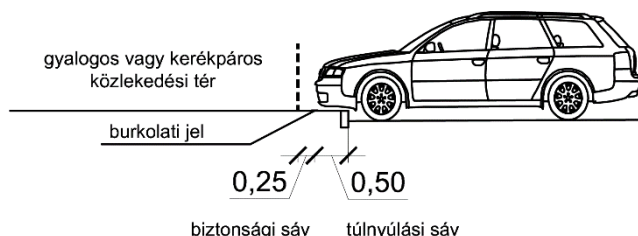

10. ábra – Várakozósáv kezdetének és végének kialakítása kijelölt gyalogos-átkelőhelynél és kapubehajtónál, 8 méternél keskenyebb útpálya esetén (Példa)

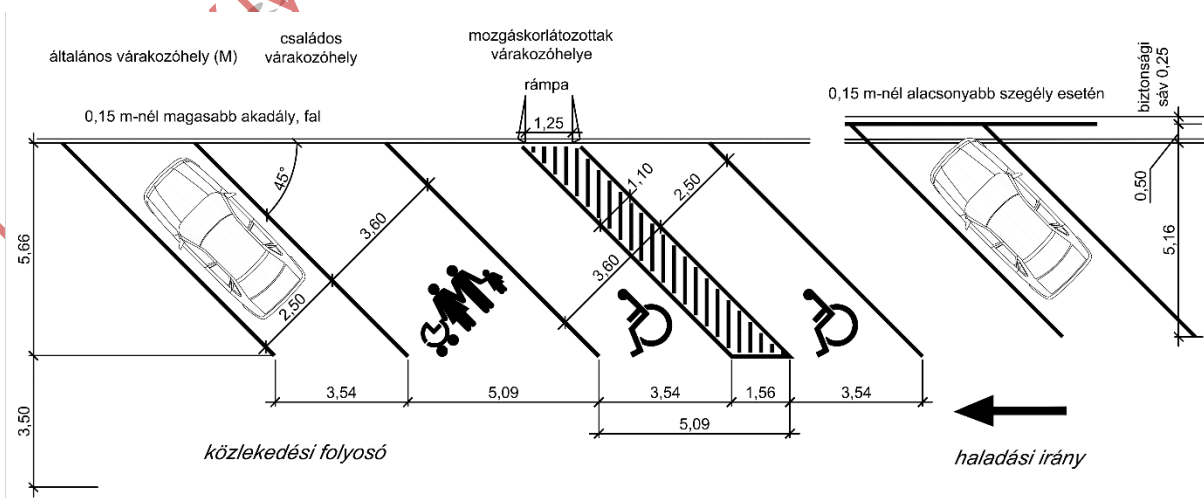

11. ábra – Várakozóhelyek elrendezése merőleges felállás esetén (Példa)

Merőleges és ferde felállási módú várakozóhelyek esetén a szegély fölé történő túlnyúlással (0,50 m ürszelvény +0,25 m biztonsági sáv) a várakozóhely hosszirányú helyigénye 0,50 méterrel csökkenthető. Ilyen esetben a túlnyúlással érintett járdaszakasz hasznos szélességi értéke legalább 2,00 m melynek meglétét igazolni kell. (A gyalogjárda hasznos szélességébe nem nyúlhat bele a várakozó jármű.) Ezen megoldás alkalmazhatósága a szegély magasságától függ, mert alacsony építésű járművek esetében fennáll a rongálódás veszélye. Ezért javasolt a 0,05–0,07 m szegélymagasság alkalmazása. (12. ábra, 13. ábra)

12. ábra – Járda fölé túlnyúló várakozósáv értelmezése (Példa)

13. ábra – Várakozóhelyek elrendezése 45°-os előremenettel történő felállás esetén (Példa)

A 60°-os elrendezésű és a tolatással történő felállás esetén a kialakítás a 4. táblázat alapján szerkeszthető. A megadott alapesetektől eltérő szögben is kialakítható várakozóhely, ez esetben a várakozóhely és a közlekedő folyosó méretének meghatározása a tervező feladata. A kialakítás működőképességét üldözőgörbével ellenőrizni kell.

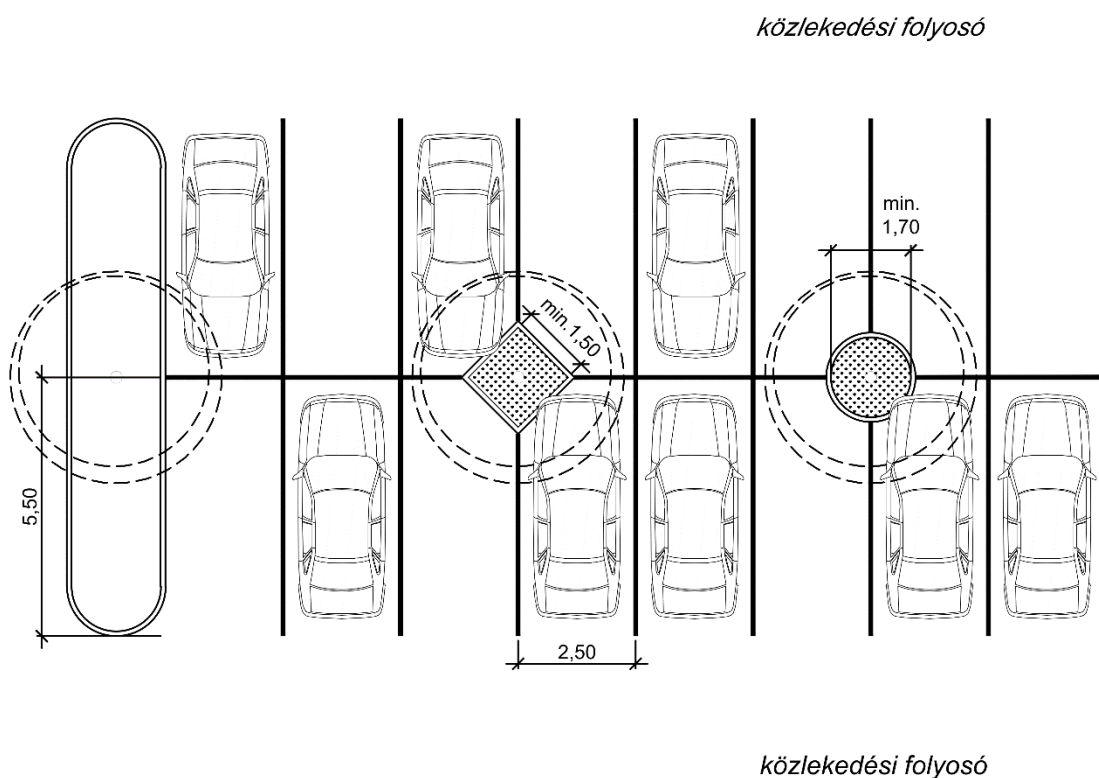
7.5. Várakozóhelyek kialakítása a berendezési vagy zöldsávban

A közút és a gyalogos felület közötti berendezési vagy zöldsávban akkor alakítható ki várakozóhely, ha a várakozóhely szilárd burkolatú és mérete a 4. táblázatban szereplő paramétereknek megfelel. A várakozóhely területét a gyalogos felülettől fizikai eszközzel (szinteltolással, korláttal, egyéb utcabútorral), geometriai kötöttség esetén legalább útburkolati jellel el kell választani. Célszerű olyan kialakítást alkalmazni, ami biztosítja, hogy a járművek a fa törzsét 1,00 méternél jobban ne közelíthessék meg.

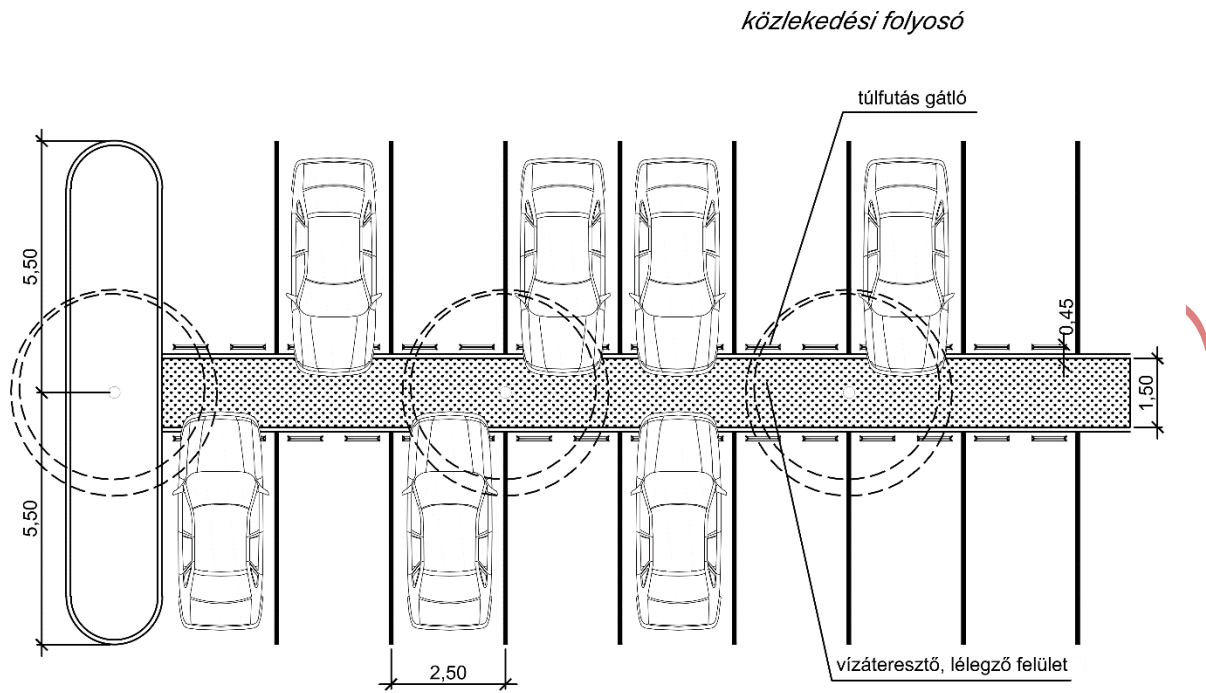
A várakozóhely területébe nem számítható be a nyitott, vagy ráccsal fedett, legalább 1,50×1,50 méteres faverem. A növényzet és utcabútorok sérülésének elkerülésére túlfutást gátló eszközök alkalmazhatók.

A várakozóhelyeknél a fásítás kialakítására a 14–18. ábrák szerinti elrendezés javasolt.

Nagyobb befogadóképességű parkolótérek fásítás esetében (a helyi építési szabályzat eltérő rendelkezésének hiányában) az OTÉK által előírt követelményeket szükséges teljesíteni.

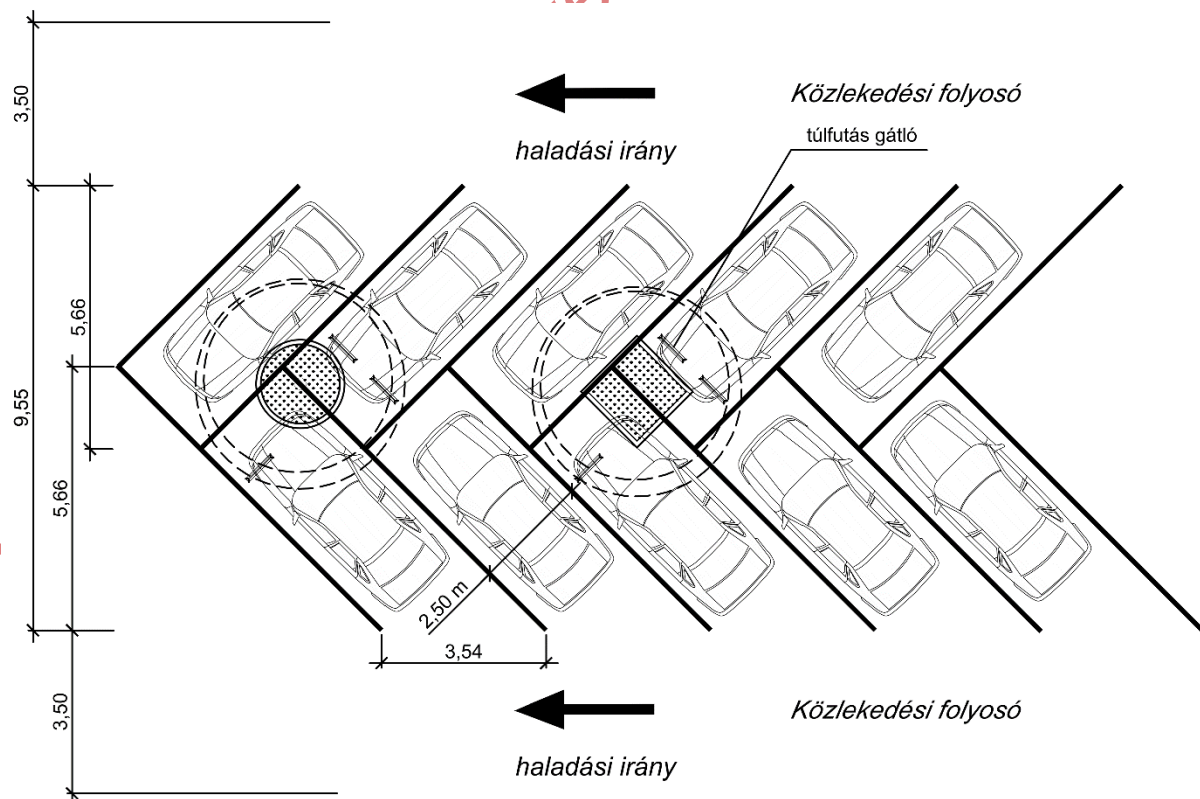

14. ábra – Várakozóhelyek elrendezése fásított parkolótéren, merőleges felállás esetén favermekkel (Példa)

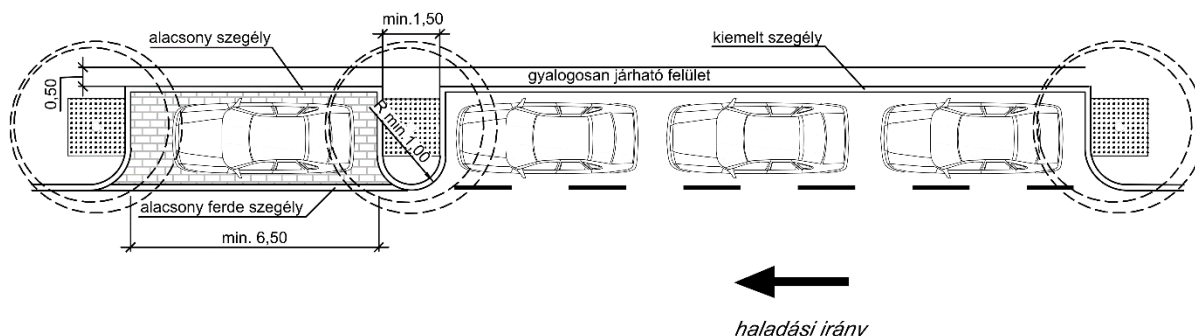
közlekedési folyosó

15. ábra – Várakozóhelyek elrendezése fásított parkolóterén, merőleges felállás esetén, vízáteresztő sávval (Példa)

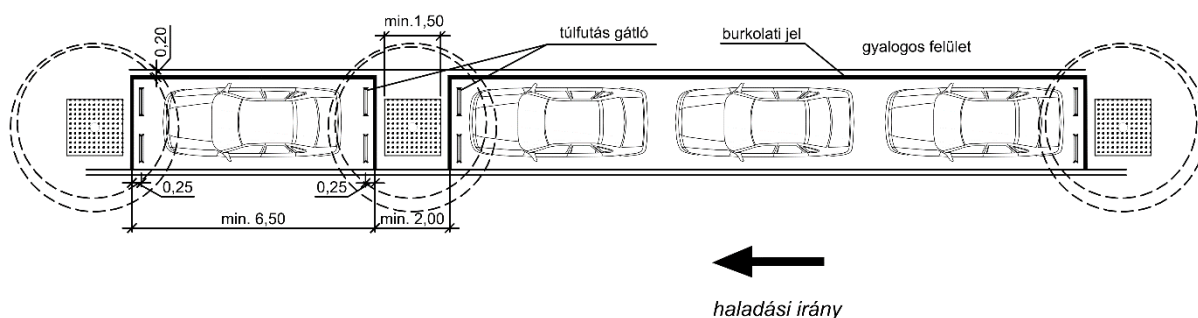

16. ábra – Várakozóhelyek elrendezése parkolóterén, 45°-os felállás esetén (Példa)

A faverem és a lélegző felület védelme érdekében túlfutást gátló eszközök alkalmazandók legalább az egyik kerék visszatartására.

17. ábra – Várakozóhely ajánlott kialakítása fasorban (Példa)

18. ábra – Várakozóhely ajánlott kialakítása a járda szintjén a berendezési sávban (Példa)

7.6. Parkolóállások kialakítása parkolótereken és garázsokban

7.6.1. Külső kapcsolatok

A parkolóterek és garázsok be- és kijárat pontjainak útsatlakozását csomóponti ágként kell méretezni és kialakítani. Jelzőlámpával szabályozott csomóponti ág esetében az egy periódus alatt kihaladni képes járművek számára elegendő felállási hossz legyen biztosítva a kiléptető kapu és a jelzőlámpával szabályozott csomópont helyzetjelző vonala között.

Nagy befogadóképességű parkolóterek és garázsok esetében több be- és kijárat pont kialakítása célszerű, melyek egymástól függetlenül működhetnek. Egy be- vagy kijárat ponthoz irányonként legfeljebb három kaput javasolt kialakítani a torlódásmentes forgalomba való bekapcsolódás érdekében.

A be- és kijáratokat úgy kell méretezni, hogy a parkolótér vagy garázs üze- me a közúti forgalomban ne okozzon torlódást.

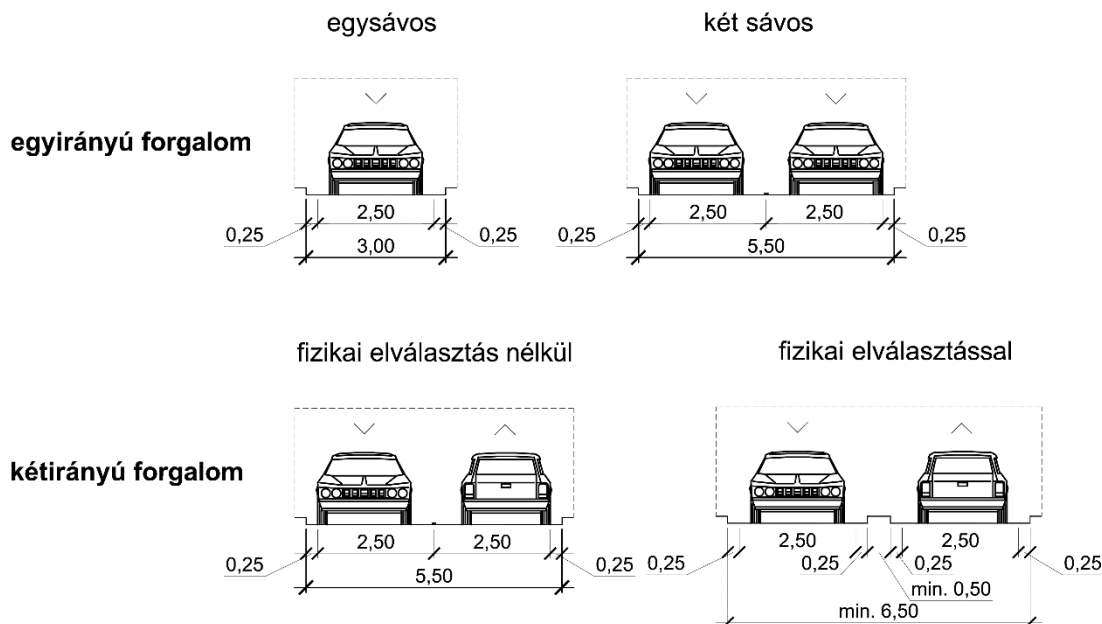
7.6.2. Közlekedőutak

A parkolótereken és garázsokon belüli közlekedőutak feladata a be- és kiléptető pontok, valamint a közlekedési folyosók közötti folyamatos járműmozgás kiszolgálása. A közlekedőutak lehetnek egy- vagy többsávosak, valamint egy- vagy kétirányúak. A közlekedőutakról csak kis befogadóképességű parkolók és garázsok esetében nyílnak közvetlen parkolóállások.

A parkolóterek és garázsok közlekedő útjainak szélességi méretei a 19. ábra szerint alakíthatók ki, az ívekben szükséges sávszélesítések mértékét az 5. táblázat és a 20. ábra tartalmazza. A

közlekedőutakon alkalmazható minimális belső ívsugár 5,00 m, melynek alkalmazása csak kis befogadóképességű parkolóterek és garázsok esetében ajánlott.

Amennyiben a közlekedő utakon 30 km/h sebességkorlátozás kerül elrendelésre, a sávok szélessége 2,50 méterig csökkenthető, a kiemelt szegélyek mellett 0,25–0,25 m biztonsági sávval.

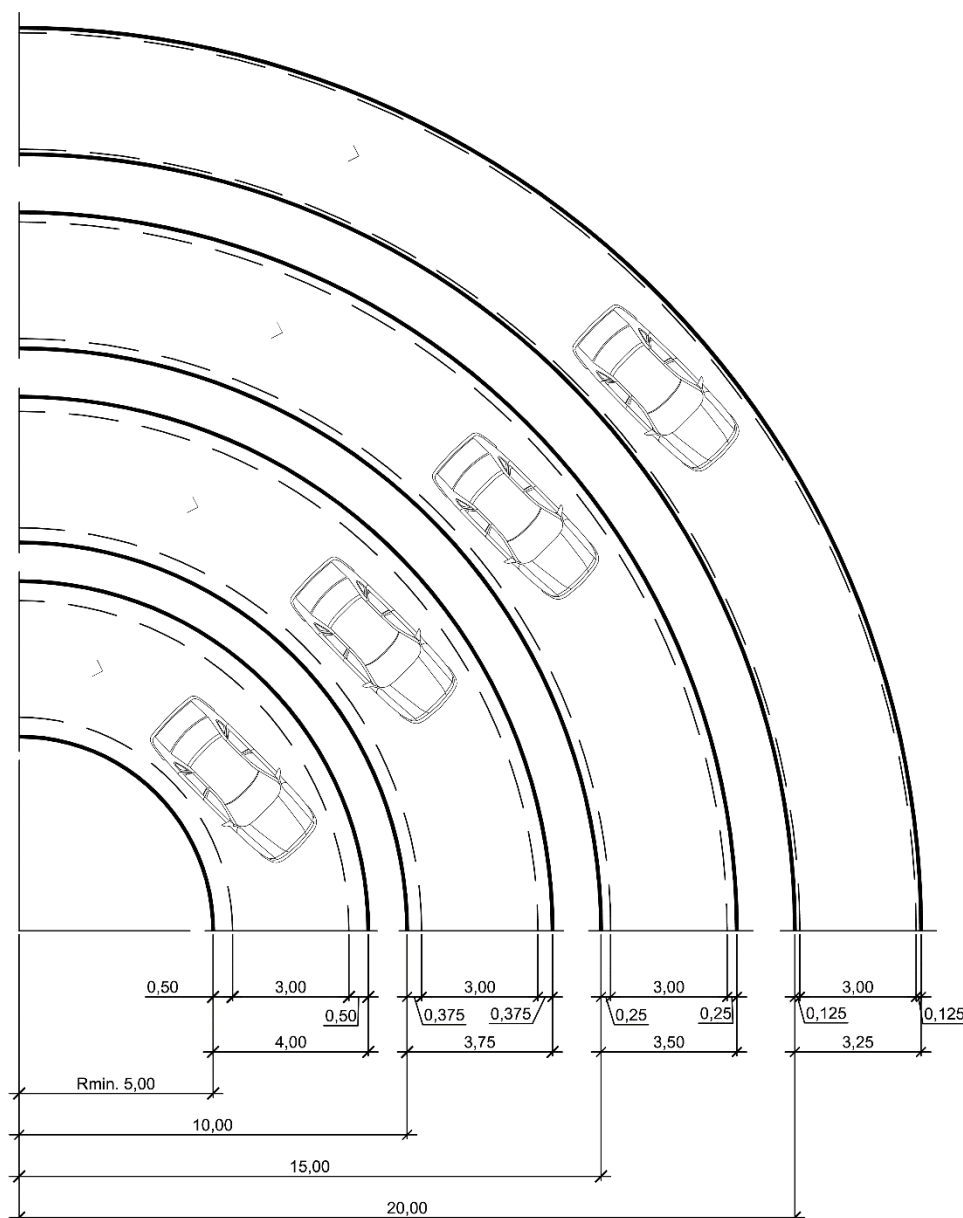
19. ábra – Közlekedőutak és rámpák keresztmetszeti elrendezése parkolótereken és garázsokban

Az utak és rámpák mentén fizikai akadály a kiemelt szegélytől legalább 0,25 méterre helyezhető el. 20 m sugarú és annál kisebb ívekben a forgalmi sávokat az 5. táblázat szerinti mértékben szélesíteni kell.

Az ívek megfelelőségét üldözőgörbés vizsgálattal kell ellenőrizni, minimum legalább 5 km/h legkisebb haladási sebességgel.

5. táblázat – Parkolóállások megközelítő útjai esetében alkalmazható kissugarú ívek minimális sávszélesítése (m)

Belső ívsugár	Sávszélesítés	Egysávos útpálya szélessége	Kétsávos útpálya szélessége	
			fizikai elválasztás nélkül	fizikai elválasztással
5,00	1,00	4,00	7,50	8,00
10,00	0,75	3,75	7,00	7,50
15,00	0,50	3,50	6,50	7,00
20,00	0,25	3,25	6,00	6,50

20. ábra – Közlekedő utak és rámpák minimális méretei (Példa)

7.6.3. Közlekedési folyosók

A parkolótereken és garázsokban a parkolóállások megközelítését biztosító közlekedési folyosókat ajánlott egyirányú forgalomra kialakítani. A közlekedési folyosó tengelyében haladó jármű 90°-os iránytöréseknél további helybiztosítás nélkül tud kanyarodni.

7.6.4. Parkolóterek kialakításának sajátosságai

A rendelkezésre álló terület alakja és mérete függvényében merőleges, vagy 45°-os parkolóállások kialakítása célszerű. Az általános elvektől lehetséges az eltérés, ha a kötöttségek azt szükségessé teszik.

A közlekedési folyosókra egyirányú forgalmi rendet ajánlott kijelölni. Közforgalmú parkolótereken zsákban végződő közlekedési folyosó, vagy közlekedő út csak akkor alakítható ki, ha a visszafordulás biztosított.

Az akadálymentes várakozóhelyek és a családós várakozóhelyek a parkolótér bejárata, vagy a parkolótérhez kapcsolódó létesítmények bejárata közelében helyezendők el, lehetőség szerint merőleges felállású elrendezéssel, a gyalogosfelülettel közvetlen kapcsolattal.

7.6.5. Garázsok kialakításának sajátosságai

7.6.5.1. Rámpák

Az egyes parkolósínek közötti kapcsolatot a rámpák biztosítják.

Közforgalom számára megnyitott garázsok esetében a külső (időjárásnak kitett) rámpák hosszesése legfeljebb 10%, míg az egyenes belső rámpák hosszesése legfeljebb 15% lehet.

Kis befogadóképességű garázsok esetében megengedett a 17%-ot meg nem haladó hosszesésű rámpák alkalmazása belső térben, illetve amennyiben az időjárásnak kitett rámpa jegesedésmentesítése biztosított, úgy a külső térben is.

A sínek közötti rámpák esetében a homorú lekerekítések legalább 20,00 m sugarú ívvel, a domború lekerekítések legalább 15,00 m sugarú ívvel alakítandók ki. A töréseken az ívek helyett sokszög is alkalmazható, de kedvezőtlen menetdinamikai hatásai miatt csak kis befogadóképességű garázsok esetében ajánlott.

Több szintet is leküzdő egyenes és íves rámpák esetében legfeljebb 10% hosszesés alkalmazható.

A garázsok közlekedő útjainak és rámpáinak szélességi méretei azonosak a parkolótérre alkalmazottakkal, az ívekben szükséges sávszélesítések mértékét az 5. táblázat tartalmazza.

A kiemelt szegélyen túl az egyenes rámpa esetében 0,25 méteren belül, íves rámpa esetében 0,50 méteren belül falazat, pillér és egyéb fizikai akadály nem helyezhető el.

A láthatóságot 10 km/h haladási sebességre kell ellenőrizni.

A 180°-ot meghaladó ívű rámpák csak 10,00 m feletti (sugar?) belső ív esetén alkalmazhatók.

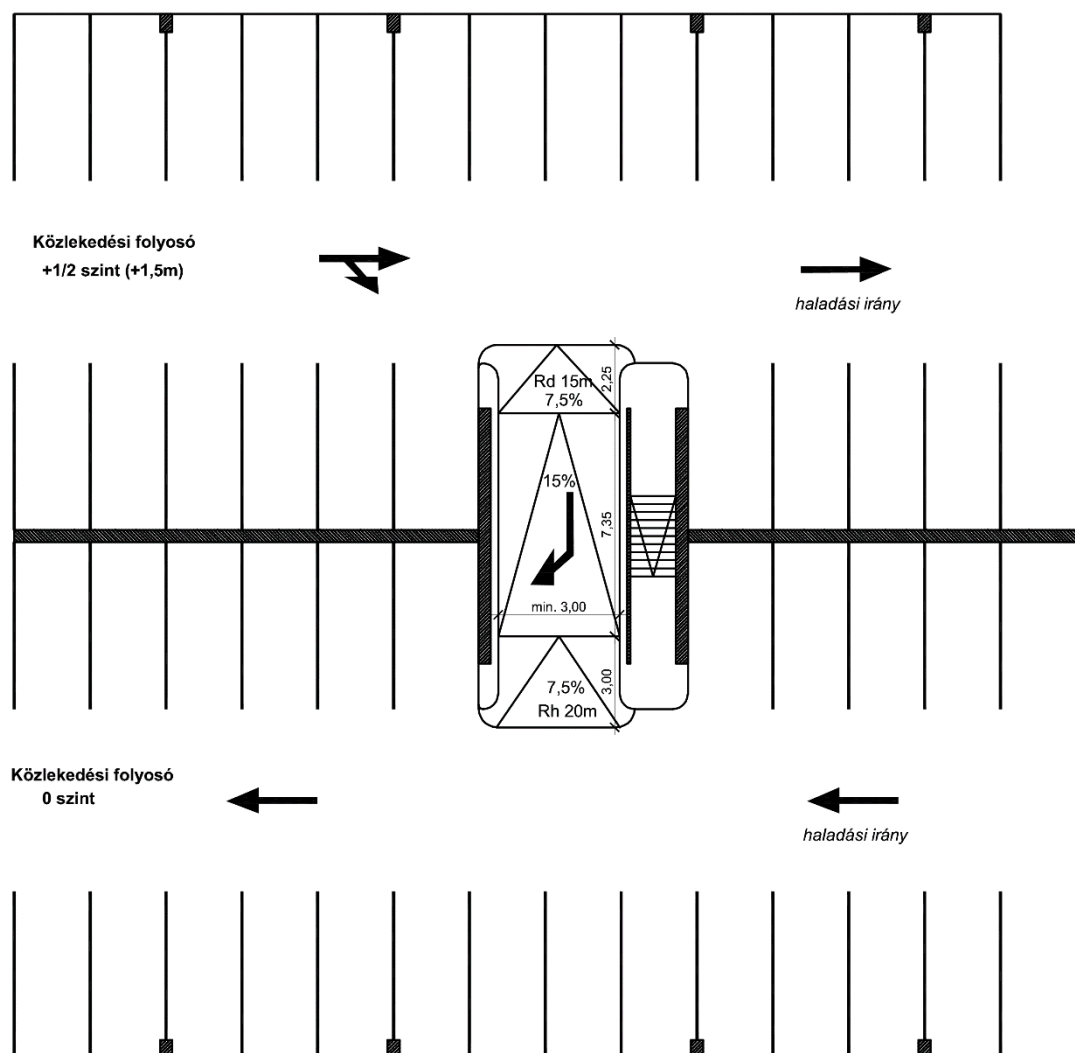
A 20,00 méternél kisebb belső sugarú kétirányú rámpa esetén a két irányt legalább 0,50 m széles elválasztó sávval kell elválasztani. Az elválasztó sáv alkalmazása biztonsági okokból közlekedő úton és egyenes rámpán is ajánlott.

Közlekedő rámpák mellett 75°-ban kifelé döntött szegély alkalmazása javasolt, melynek magasságát úgy kell meghatározni, hogy az oldalfal védelmét biztosítsa, de lehetőleg ne okozzon a szegélynek ütköző kerékben sérülést.

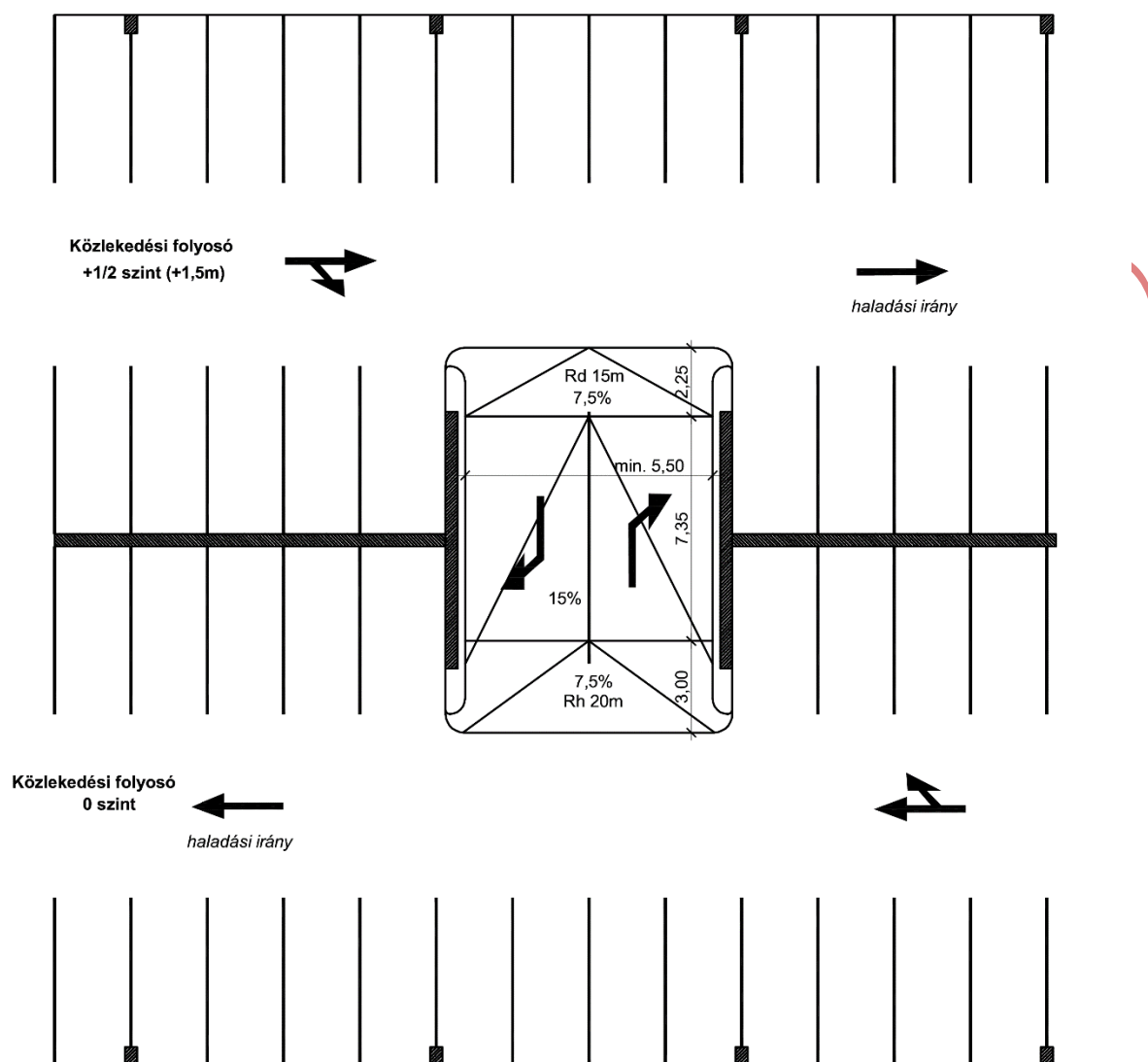
A közforgalmú és közforgalom számára megnyitott garázsok közlekedési útjain és rámpáin gyalogos forgalom nem lehet, a gyalogos forgalom számára elkülönített akadálymentes útvonal biztosítandó.

7.6.5.2. Félszinteltolósos rámpák

Kis befogadóképességű garázsok esetében alkalmazott megoldás, hogy a garázson belül a parkolósínek között félszintnyi eltolást alkalmaznak, ekkor a rámpák a garázson belül helyezhetők el, közlekedő utak nélkül. Mivel ez esetben a közlekedési folyosók egyben közlekedő utakként is szolgálnak, az érkező és távozó forgalom és a parkolóállásoknál manőverező járművek egymást akadályozzák. Nagy garázsoknál a félszinteltolósos rámpák csak kiegészítő szerepet tölthetnek be. (21. ábra, 22. ábra)

21. ábra – Fél szinteltolós garázsok egyirányú belső rámpájának elvi kialakítása (Példa)

22. ábra – Félszinteltolós garázsok kétirányú belső rámpájának elvi kialakítása (Példa)

7.6.5.3. Parkolóállások

Garázsokban általában a leggazdaságosabb a merőleges parkolóállások alkalmazása. A garázsokban alkalmazott várakozóhely-méretek azonosak a parkolótereken alkalmazottakkal.

A garázsban megjelenő fix akadályok (falak és pillérek) miatt az azokkal határos parkolóállások méretét növelni kell. Fallal szomszédos parkolóállás szélességét 0,30 méterrel kell növelni. Mindkét oldalról fallal szomszédos parkolóállás szélességét $2 \times 0,25$ méterrel kell növelni. Ha a pillér pontszerűen két parkolóállás között helyezkedik el, akkor az nem csökkentheti a parkolóállás méretét.

Ha a pillér négy parkolóállást érint és azokból egyenként $0,20 \times 0,30$ méternél nagyobb területet nem foglal el, akkor nem szükséges bővítés. Hasonló módon, ha a pillér körszelvényű és átmérője nem haladja meg a 0,80 métert, nem szükséges a parkolóállások bővítése. (23. ábra)

7.6.5.4. Garázsok belmagassága

A parkolóállások magassága garázsokban korlátozható, általánosságban 2,50 m, személygépkocsik esetében legalább 2,10 m szabad belmagasság ajánlott. Amennyiben igény van áruszállító járművek, lakóautók fogadására, úgy szintenként eltérő belmagasság is alkalmazható.

A közlekedési folyosók és a parkolóállások többségére jellemző belmagasság értékét KRESZ-táblával jelezni kell a garázs bejárat pontjánál. Az ettől az értéktől kisebb belmagasságú parkolóállásoknál külön magasságkorlátozásra vonatkozó jelzés szükséges.

A garázs bejárat pontjánál elhelyezett magasságkorlátozó táblán feltüntetett értéket az e-UT 04.02.11 Közúti jelzőtáblák (T) a jelzőtáblák megtervezése, alkalmazása és elhelyezése című útügyi műszaki előírásban szereplő C-022-es, Magasságkorlátozás jelzőtábla kiírásának szabálya alapján kell meghatározni, miszerint a: „A centiméterben mért rendelkezésre álló szabad magasságot lefelé kell 10 centiméterre kerekíteni és ebből az értékből további 20 centimétert le kell vonni. Az így kapott értéket méterben kell a táblán feltüntetni. (Pl. ha a szabad magasság 337 centiméter, a táblára 3,1 m írandó).”

7.6.6. Be- és kiléptető kapuk

A be- és kiléptető kapuknál a sávokat legalább 2,50 m szélességgel kell kialakítani, azonban fenntartási és mentési okokból az egyik folyosót célszerű legalább 3,00 m szélességgel kialakítani. Az elválasztó sziget szélessége a telepítendő berendezések igénye szerint határozandó meg (0,50–1,00 m), a szigetek hossza szintén az igények alapján határozandó meg. Zsiliprendszerű be- és kiléptető kapu esetén a tervezési járműhossz + 2,00 m távolság biztosítandó a sorompók között. A be- és kiléptető kapuknál a jegykiadó és olvasó egység – a kezelhetőség érdekében – a burkolat fölé legfeljebb 0,20 métert nyúlhat be. (24. ábra)

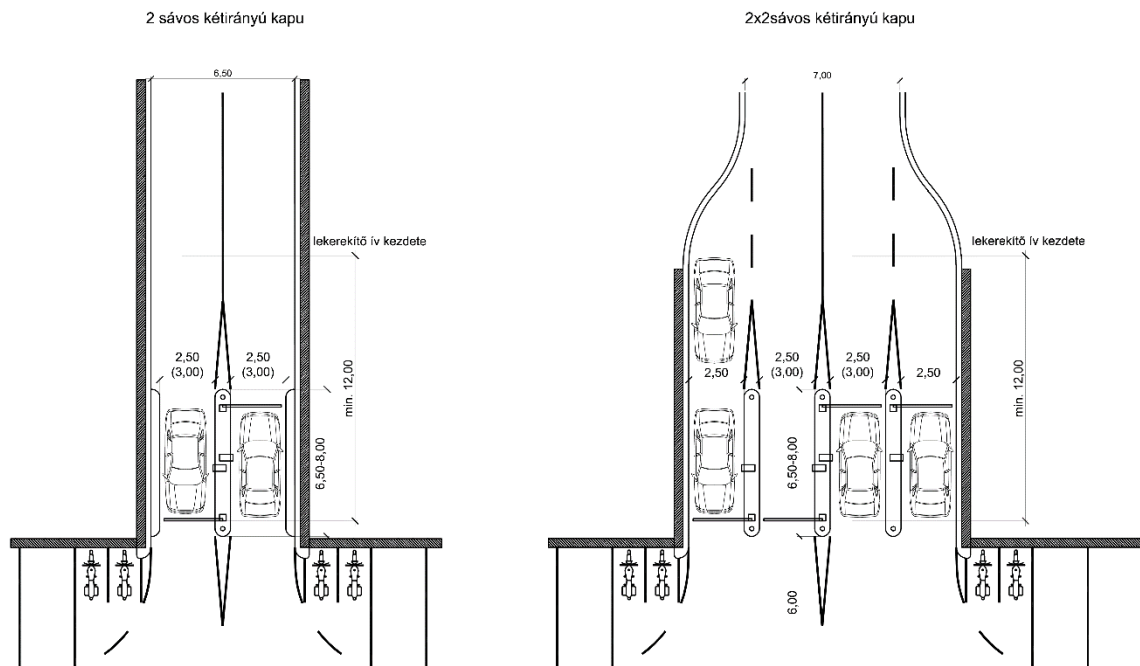
A sorompókhoz kétfogalmú vörös és zöld fényű jelző helyezendő el. A két-, vagy többsávú kapuknál egyidőben csak az egyik sáv sorompója nyílhat fel, illetve a jelzője adhat szabad jelzést.

A be- és kiléptető kapuk számát méretezni szükséges. A kapuk kapacitását a telepített technológia, geometriai adottságok és a járművek sajátosságai határozzák meg. Közepes és nagy parkolóterek és garázsok esetében tartalék kapacitást kell biztosítani a kiléptető kapu(k)nál.

Általánosságban személygépkocsi-forgalom esetén be- és kiléptető kapunként a 6. táblázat szerinti értékek vehetők figyelembe (az ügyfélkör függvényében az értékek jelentős eltérést mutathatnak).

6. táblázat – Be- és kiléptető kapuk kapacitása személygépkocsi-forgalom esetén

Irány	Sorompónyitási műveletek	Kapacitás j/h
Beléptetés	gombnyomással, parkolójegy-kiadással	250–300
	automatikus parkolójegy-kiadással	350–400
	chipkártya-leolvasással	350–400
	rendszámfelismeréssel	500–600
Kiléptetés	parkolójegy-vonalkód leolvasásával	200–250
	chipkártya-leolvasással	350–400
	rendszámfelismeréssel	500–600

24. ábra – Be- és kiléptető kapuk elrendezése garázsban, személygépkocsi-forgalom esetén (Példa)

Közepes és nagy kapacitású garázsok esetében a közlekedő rámpákon a be- és kiléptető kapu előtt legalább 12,00 m hosszú, legfeljebb 1,00%-os hosszesésű szakasz létesítendő. Közterületre vezető rámpa esetében a közterület határa előtt legalább 12,00 m hosszú, legfeljebb 1,00%-os hosszesésű szakasz alakítandó ki.

Amennyiben a kijárat pont útcsatlakozása jelzőlámpás szabályozású, úgy a vízszintes felállási hosszt a jelzőlámpa szabad jelzésének függvényében kell méretezni. A kijárat pont kialakításánál a közterületen közlekedők és a kihajtók kölcsönös láthatóságát igazolni kell.

A garázsokhoz a be- és kiléptető kapuk kialakítására bemutatott példa adaptálható parkolóterek esetére is.

7.7. A várakozóhelyek és a parkolási létesítmények közúti jelzésrendszere

Közutakon és közforgalom előtt el nem zárt magánutakon kijelölt várakozóhelyek jelzésrendszerét a jogszabályokat és az ütügyi műszaki előírásokat teljes mértékben kielégítő módon kell kialakítani.

7.7.1. Parkolóterek és garázsok külső jelzésrendszere

A közcélú parkolóterek és garázsok behajtási pontjairól, a szabad parkolóállások számáról a hozzávezető irányokból az ütügyi műszaki előírásoknak megfelelő elemek alkalmazásával tájékoztatást kell biztosítani.

Útirányjelző táblák esetében a vonatkozó ütügyi műszaki előírások rendelkezései az irányadók. Előjelző táblák esetében a megközelítési útirány sematikusan jelölendő. A jelzéseket úgy kell elhelyezni, hogy azok az egyéb közúti jelzések észlelhetőségét ne korlátozzák.

Parkolóterek és garázsok esetében a bejáratú pontnál kell a behajtási korlátozásokat (járműfajta, magasság-, sebességkorlátozás, bizonyos üzemanyag használatának tilalma stb.) kihelyezni. A területen belül akkor alkalmazható szigorúbb korlátozás (pl. alacsonyabb magasságkorlátozás), ha az más útvonalon kikerülhető. A korlátozást jelzőtáblával jelölni szükséges.

7.7.2. Parkolóterek és garázsok belső jelzésrendszere

A parkolótereken és garázsokban – tekintettel a közös gyalogos-jármű felületekre, valamint a kis sugarú ívekre és rámpákra, legfeljebb 10 km/h sebesség engedhető meg.

A parkolótereken és garázsokban a közterületeken érvényes szabályoknak megfelelő forgalmi rendet kell kialakítani.

A parkolótereken és garázsokon belül a várakozás rendjére vonatkozó információk elsősorban jelzőtáblák elhelyezésével és útburkolati jelek létesítésével adhatók a járművezetők részére. Az információknak egységesnek, jól láthatóknak és egyértelműnek kell lenniük.

Az egyirányú közlekedő utakon és közlekedési folyosókon a forgalmi irányokat burkolati jelekkel is meg kell erősíteni.

A nagy kapacitású garázsokban a gyalogosok biztonságának növelése érdekében a közlekedési folyosó terhére legalább 1,0 m szélességű gyalogos folyosót kell kijelölni, melyet a burkolat eltérő színezésével és gyalogos piktogram felfestésével kell jelölni. Az így kialakított gyalogos folyosóknak a kijárat (lépcső, lift) felé kell kapcsolatot biztosítaniuk.

A kis (S) és nagy méretű (L) parkolóállásokat a parkolóállás végén kell jelezni. A közlekedőút felé mutató sematikus hosszkorlátozást jelző tábla helyezendő el 450 milliméteres jellemző méretben.

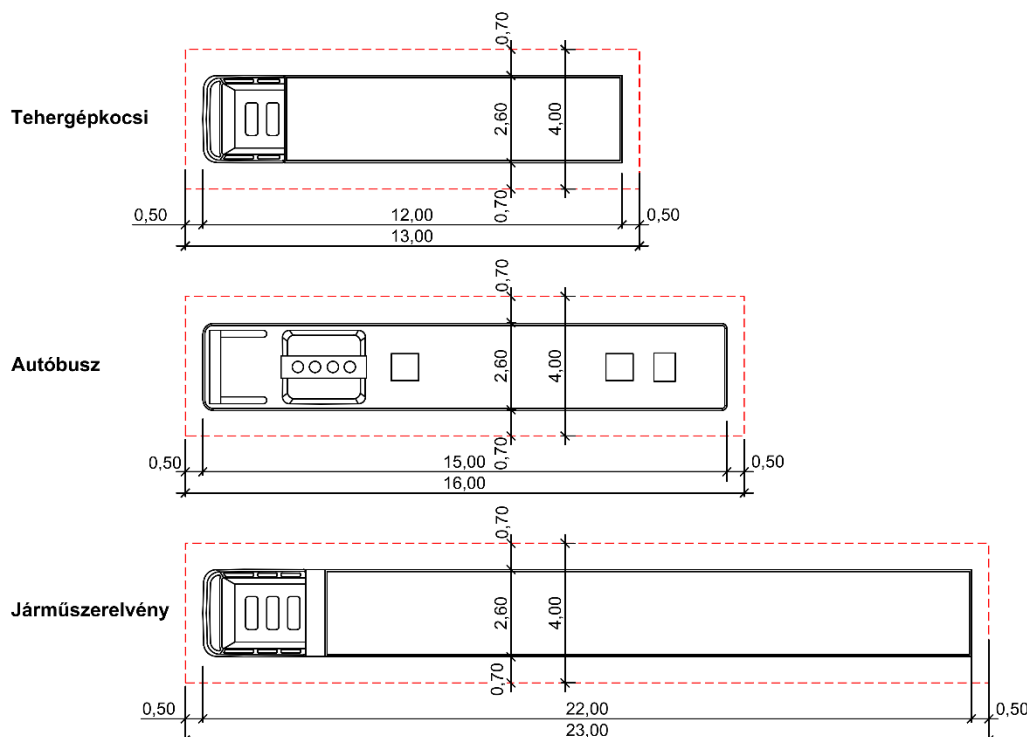
A garázsokon belül a szabad parkolóállások keresésének segítésére parkolóállásonként foglaltságjelző helyezendő el, melyek összesített információit az egyes szintek elérési pontjain kell megjeleníteni. Amennyiben kis (S) és nagy (L) méretű parkolóhely is található az adott szinten, úgy azt külön meg kell jeleníteni. Nagy kapacitású garázsok esetében ennek alkalmazása kötelező, míg kis és közepes kapacitású s garázsoknál ajánlott.

8. TEHERGÉPKOCSI-, AUTÓBUSZ- ÉS JÁRMŰSZERELVÉNY-VÁRAKOZÓHELYEK KIALAKÍTÁSA

Tehergépkocsi- és járműszerelvény-várakozóhelyek belterületi közterületeken csak indokolt esetben alakíthatók ki. Autóbusz-várakozóhelyek a létesítményhez kötötten, az OTÉK szerinti férőhelyszámmal alakíthatók ki belterületi közterületeken.

Külterületen a közutak menti pihenőhelyeken alakíthatók ki autóbusz-, tehergépkocsi- és járműszerelvény-várakozóhelyek.

8.1. Tehergépkocsi, autóbusz és járműszerelvény tervezési járműmérete

25. ábra – Tehergépkocsi, autóbusz és járműszerelvény tervezési járműmérete

7. táblázat – Tehergépkocsi, autóbusz és járműszerelvény tervezési járműmérete

	Jármű		Térköz	Távköz	Biztonsági sáv	Várakozóhely	
	hossza	széles- sége				szélessége	hossza
	m						
Tehergépkocsi							
Kisáruszállító, 3,5 t alatt	6,50	2,30	0,50	0,50	0,50	3,25	7,50
Tehergépkocsi	12,00	2,60	0,70	0,50	0,50	4,00	13,00
Járműszerelvény	16,50*						17,50
	22,00*						23,00
Autóbusz							
Szóló autóbusz	15,00	2,60	0,70	0,50	0,50	4,00	16,00
Csuklós autóbusz	18,75**						19,00

Megjegyzés: * Vontatóból és félpótkocsiból álló járműszerelvények általános hossza 16,50 m, autószállító járműszerelvényeké 22,00 m; ** Csuklós autóbuszok közterületi várakozása nem jellemző. Megállóhelyeik kialakítására az e-UT 03.07.24 előírás vonatkozik.

8.2. Felállási módok

Párhuzamos felállás: a rakodás idejére történő várakozás koncentrált rakodóhelyeken történik, amelyek nem várakozóhelyként kerülnek kijelölésre. Az autóbuszok szegélymenti várakozása menetrend szerinti autóbusz esetében megállóhelyként kijelölt helyen történik, turista autóbuszok számára a várakozás parkolótereken célszerű.

Ferde felállás: több jármű elhelyezése esetén 45°-os ferde felállást biztosító elrendezés alakítható ki, ettől eltérő kialakítás egyedi vizsgálat alapján tervezhető.

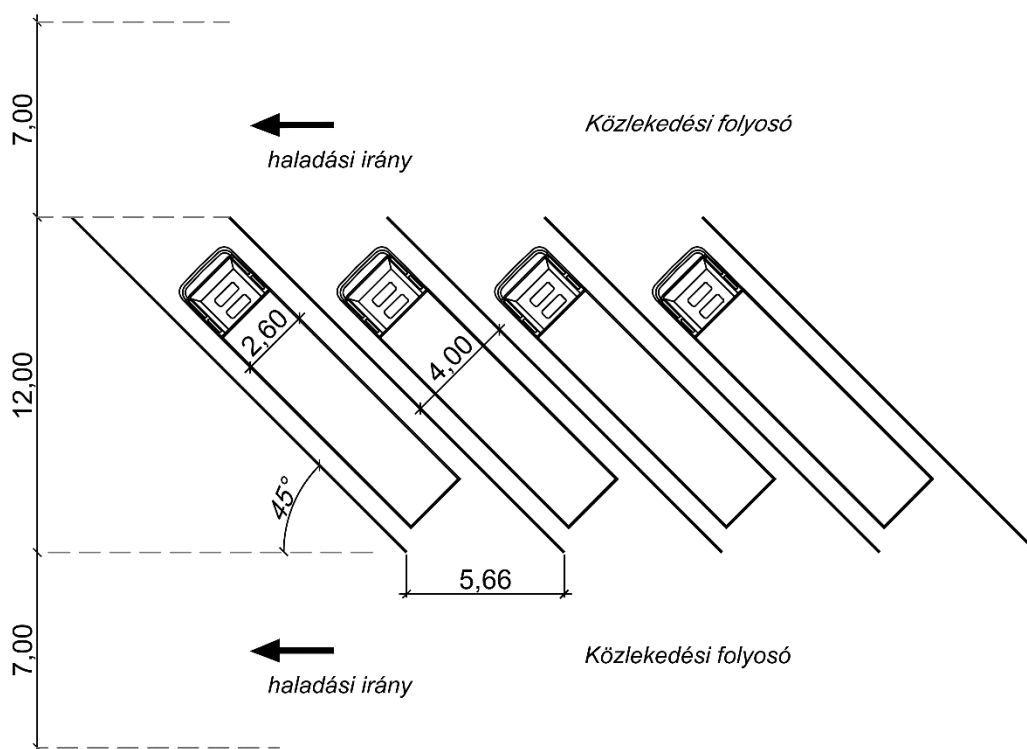
Merőleges felállás: a szükséges széles közlekedő utakból fakadó gazdaságtalan elrendezés miatt csak egyedi terv szerint alakítható ki.

8.3. Tehergépkocsi-, járműszerelvény- és autóbusz-várakozóhelyek és a közlekedési folyosók méretei

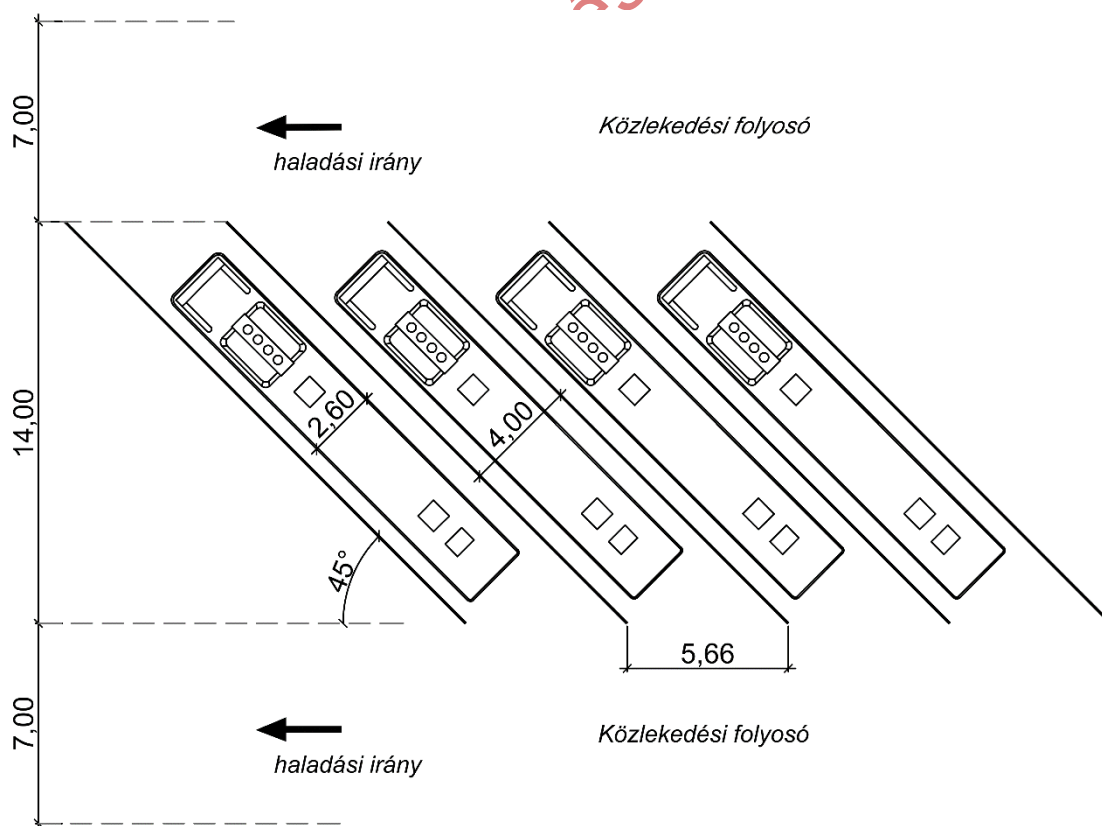
A tehergépkocsi-, járműszerelvény- és autóbusz-várakozóhelyek, valamint a közlekedési folyosók geometriáját közútként kell megtervezni. (26–28. ábra) (8. táblázat)

8. táblázat – Tehergépkocsi-, autóbusz- és járműszerelvény-várakozóhelyek és közlekedési folyosók méretei

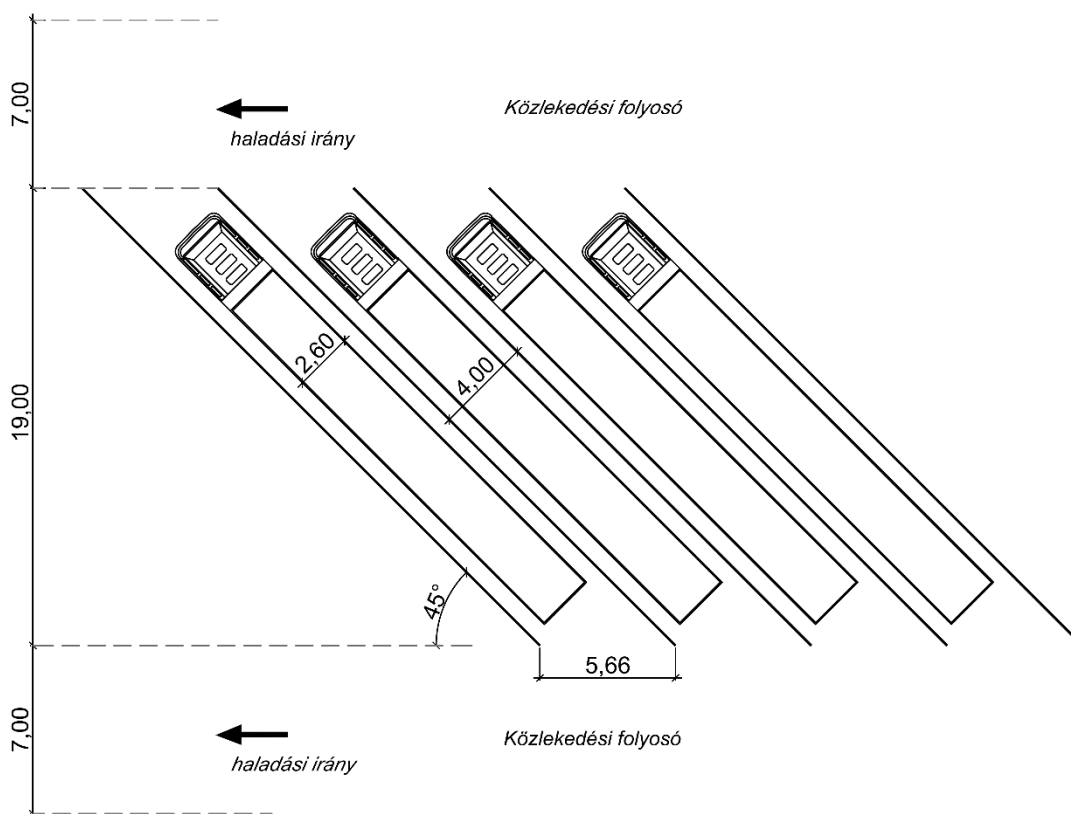
Jármű	Szög	Jármű-hosszúság	Jármű-szélesség	Teljes mélység	Várakozó-hely szélessége	Útpálya-fronti hossz	Közlekedési folyosó szélessége
		m					
Tehergépkocsi	45	12,00	2,60	12,00	4,00	5,66	7,00
Autóbusz		15,00		14,00			
Járműszerelvény		22,00		19,00			

26. ábra – Tehergépkocsi-várakozóhelyek elrendezése 45°-os felállás esetén (Példa)

27. ábra – Autóbusz-várakozóhelyek elrendezése 45°-os felállás esetén (Példa)

28. ábra – Járműszerelvénnyel várakozóhelyek elrendezése 45°-os felállás esetén (Példa)

9. P+R PARKOLÓK ÉS PIHENŐHELYEK VÁRAKOZÓHELYEINEK KIALAKÍTÁSA

A P+R parkolók elvi kialakítását részletesen az e-UT 03.07.24 A közúti közösségi közlekedés (tömegközlekedés) pályáinak, utas- és járműforgalmi létesítményeinek tervezése című utági műszaki előírás szabályozza.

P+R parkolók geometriai tervezése, a P+R parkolóban tervezendő várakozóhelyek méretei, a közlekedési utak és közlekedési folyosók a jelen előírásban a parkolóterekre, illetve a garázsokra rögzítettek szerint határozandók meg.

A közutak mellé telepített pihenőhelyekre általánosságban az e-UT 03.07.22 Pihenőhelyek és szolgáltató létesítmények telepítése gyorsforgalmi közúthálózat mellé című utági műszaki előírás vonatkozik. A pihenőhelyeken létesítendő motorkerékpár-, személygépkocsi-, tehergépkocsi-, járműszerelvénnyel várakozóhelyek a jelen előírásban foglaltak alapján alakítandók ki.

A szövegben említett magyar nemzeti szabványok, üti műszaki előírások és jogszabályok

Szabvány és üti műszaki előírás alkalmazása előtt győződjön meg arról, hogy jelent-e meg módosítása, helyesbítése, nincs-e visszavonva, vagy műszaki tartalmú jogszabály hivatkozik-e rá.

(Ellenőrzés időpontja a Magyar Szabványügyi Testület honlapja alapján: 2023. május)

MSZ EN 17 210	Egyenlő eséllyel hozzáférhető és használható épített környezet. Működési követelmények
MSZ CEN/TR 17 621	Egyenlő eséllyel hozzáférhető és használható épített környezet. Műszaki teljesítőképességi kritériumok és előírások (angol nyelvű)
MSZ CEN/TR 17 622	Egyenlő eséllyel hozzáférhető és használható épített környezet. Megfelelőségértékelés (angol nyelvű)
e-UT 03.01.11	Közütek tervezése (KTSZ)
e-UT 03.02.12.	Közüti forgalom csillapítása
e-UT 03.02.21	Közütek melletti ingatlanok, kiszolgáló létesítmények ütcsatlakozása
e-UT 03.04.13	Kerékpározható közütek tervezése
e-UT 03.07.23	A gyalogosközlekedés közforgalmi létesítményeinek tervezése
e-UT 03.05.12	Akadálymentes közüti létesítmények
e-UT 03.07.12	Közütek víztelenítésének tervezése
e-UT 03.07.22	Pihenőhelyek és szolgáltató létesítmények telepítése gyorsforgalmi közúthálózat mellé (A KTSZ kiegészítése)
e-UT 03.07.23	A gyalogosközlekedés közforgalmi létesítményeinek tervezése (A KTSZ kiegészítése)
e-UT 03.07.24	A közüti közösségi közlekedés (tömegközlekedés) pályáinak, utas- és járműforgalmi létesítményeinek tervezése (A KTSZ kiegészítése)
e-UT 03.07.25	A gyalogosközlekedés közforgalmi létesítményeinek tervezése
e-UT 04.01.21	Közüti forgalomirányító berendezések. Fényjelző készülékek
e-UT 04.02.11	Közüti jelzőtáblák (T) A jelzőtáblák megtervezése, alkalmazása és elhelyezése
e-UT 04.02.25	Közüti jelzőtáblák (F) Tájékoztató jelzőtáblák és jelképek
e-UT 04.02.31	Közüti jelzőtáblák út Különleges szabályokat jelző táblák és jelképek
e-UT 04.02.32	Közüti jelzőtáblák (G). Útbaigazító és utaló jelzőtáblák és jelképek
e-UT 04.03.12	Útburkolati jelek és jelzőtestek tervezése és alkalmazása
e-UT 04.04.13	Közüti visszatartó rendszerek (KVR)

1988. évi I. törvény a közüti közlekedésről

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről (OTrT)

2022. évi XVII. törvény a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményeknek való megfelelés általános szabályairól

253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről (OTÉK)

346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet a fás szárú növények védelméről

14/2010. (II. 5.) Korm. rendelet a közlekedési területeken végzett szakértői tevékenység folytatásának részletes feltételeiről, valamint a bejelentésre és a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokról

93/2012. (V. 10.) Korm. rendelet az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről

266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről

419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről

1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól

20/1984. (XII. 21.) KM rendelet az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről

6/1998. (III. 11.) KHVM rendelet az országos közutak kezelésének szabályozásáról

4/2001. (I. 31.) KöViM rendelet a közúti jelzőtáblák méreteiről és műszaki követelményeiről

11/2001. (III. 13.) KöViM rendelet az útburkolati jelek tervezési és létesítési előírásairól

40/2001. (XI. 23.) KöViM rendelet a közúti útbaigazítás rendszerének és jelzéseinek követelményeiről

41/2003. (VI. 20.) GKM rendelet a forgalomirányító jelzőlámpák követelményeiről, tervezési, telepítési és üzemeltetési előírásairól

5/2004. (I. 28.) GKM rendelet a helyi közutak kezelésének szakmai szabályairól

83/2004. (VI. 4.) GKM rendelet a közúti jelzőtáblák megtervezésének, alkalmazásának és elhelyezésének követelményeiről

54/2014. (XII. 5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra –

2. ábra –

3. ábra –

4. ábra – Motorkerékpár várakozóhelyek elrendezése (Példa).....	11
5. ábra – S, M, L méretű személygépkocsi várakozóhelyek méretei	12
6. ábra – Várakozóhelyek elrendezése szegéllyel párhuzamos felállás és férőhelyenkénti kijelölés esetén (Példa).....	14
7. ábra – Várakozóhelyek elrendezése szegéllyel párhuzamos felállás és férőhelyenkénti kijelölés nélküli esetben (Példa).....	14
8. ábra – Fél-szigetek között, öbölben elhelyezett várakozósáv kezdetének és végének kialakítása a várakozóhelyek kijelölésével (Példa)	15
9. ábra – Fél-szigetek között, öbölben elhelyezett várakozósáv kezdetének és végének kialakítása a várakozóhelyek kijelölése nélkül, kijelölt gyalogos-átkelőhely esetén (Példa)	15
10. ábra – Várakozósáv kezdetének és végének kialakítása kijelölt gyalogos-átkelőhelynél és kapubehajtónál 8 méternél keskenyebb útpálya esetén (Példa).....	15
11. ábra – Várakozóhelyek elrendezése merőleges felállás esetén (Példa).....	16
12. ábra – Járda fölé túlnyúló várakozósáv értelmezése (Példa).....	16
13. ábra – Várakozóhelyek elrendezése 45°-os előremenettel történő felállás esetén (Példa)	16
14. ábra – Várakozóhelyek elrendezése fásított parkolótéren merőleges felállás esetén favermekkel (Példa)	17
15. ábra – Várakozóhelyek elrendezése fásított parkolótéren merőleges felállás esetén vízáteresztő sávval (Példa)	18
16. ábra – Várakozóhelyek elrendezése parkolótéren 45°-os felállás esetén (Példa).....	18
17. ábra – Várakozóhely ajánlott kialakítása fasorban (Példa)	19
18. ábra – Várakozóhely ajánlott kialakítása a járda szintjén a berendezési sávban (Példa)	19
19. ábra – Közlekedőutak és rámpák keresztmetszeti elrendezése parkolótereken és garázsokban	20
20. ábra – Közlekedő utak és rámpák minimális méretei (Példa)	21
21. ábra – Fél-szint eltolásos garázsok egyirányú belső rámpájának elvi kialakítása (Példa)	23
22. ábra – Fél-szint eltolásos garázsok kétirányú belső rámpájának elvi kialakítása (Példa)	24
23. ábra – Közforgalmú garázsokban kialakítható parkolóállások elrendezése (Példák)	25
24. ábra – Be- és kiléptető kapuk elrendezése garázsban, személygépkocsi forgalom esetén (Példa).....	27
25. ábra – Tehergépkocsi, autóbusz és járműszerelvénny tervezési járműméretek	29
26. ábra – Tehergépkocsi-várakozóhelyek elrendezése 45°-os felállás esetén (Példa)	31
27. ábra – Autóbusz-várakozóhelyek elrendezése 45°-os felállás esetén (Példa)	31
28. ábra – Járműszerelvénny-várakozóhelyek elrendezése 45°-os felállás esetén (Példa)....	32

TÁBLÁZATJEGYZÉK

1. táblázat – Tervezési járműméretek
2. táblázat – Motorkerékpár és segédmotoros kerékpár várakozóhelyek méretei
3. táblázat – Személygépkocsi várakozóhelyek minimális méretei
4. táblázat – Személygépkocsi várakozóhelyek és közlekedési folyosók minimális méretei az egyes felállási módokban M járműméret esetén
5. táblázat – Parkolóállások megközelítő újtjai esetében alkalmazható kissugarú ívek minimális sávszélesítése (m)
6. táblázat – Be- és kiléptető kapuk kapacitása személygépkocsi forgalom esetén
7. táblázat – Tehergépkocsi, autóbusz és járműszerelvény tervezési járműméretek
8. táblázat – Tehergépkocsi-, autóbusz- és járműszerelvény-várakozóhelyek és közlekedési folyosók méretei